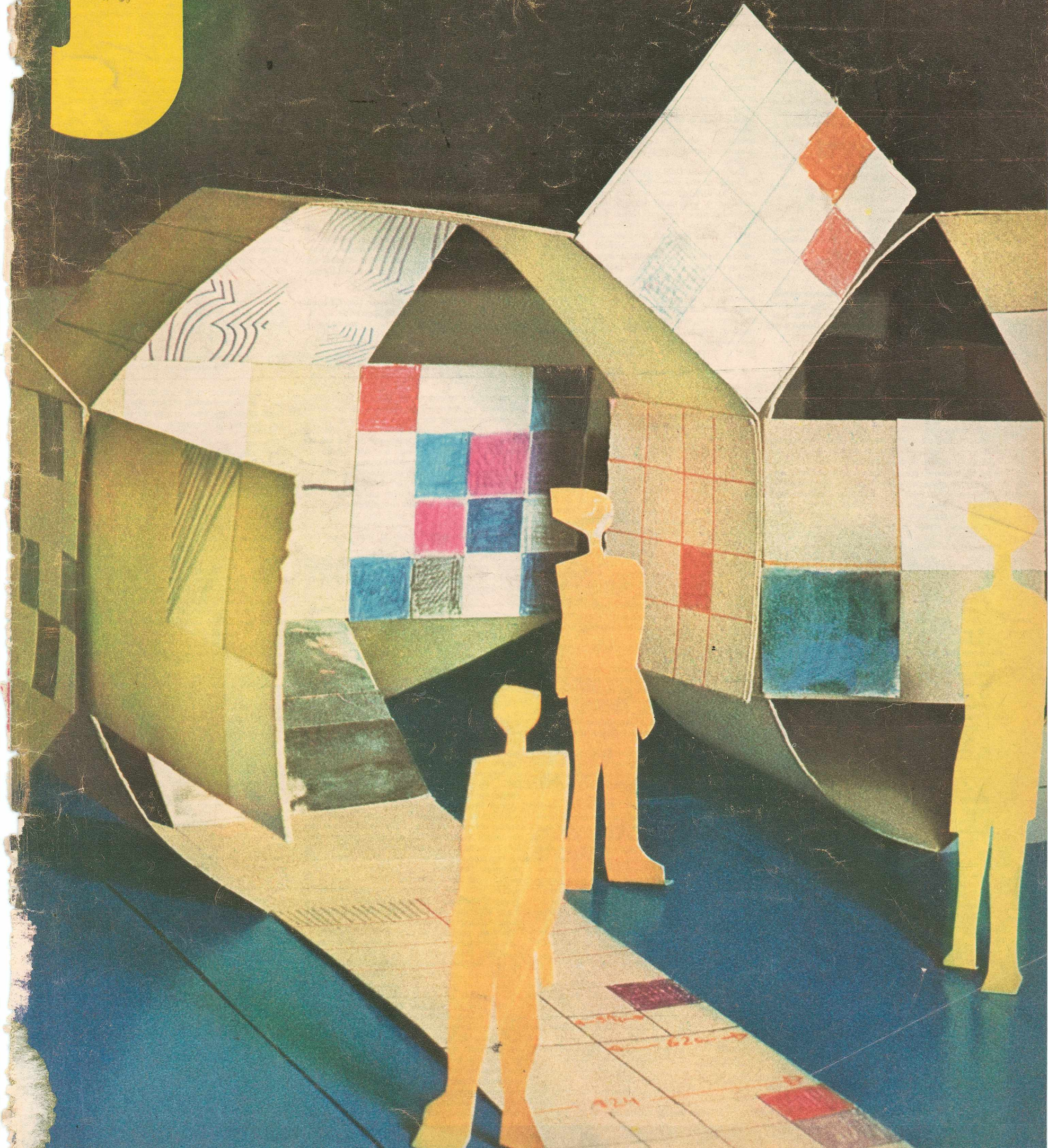

ANUL XXIII—NR. 3 (1971)—12 IANUARIE 1974

Flacăra

Ministerul Culturii
SALA DE LECTURĂ

camil petrescu vedea idei, le corbusier-marsilia modernă,

arhitecta
viorica
novac -
slănicul
anului
2000

- *Un oraș al viitorului. Ce păstrăm, ce demolăm, ce înglobăm și ce loc lăsăm timpurilor de peste noi?*
- ● *La Slănic Moldova se va circula ca la Tokyo, pe șosele suspendate*
- ● ● *Nu mă simt o pălmașă la planșetă*
- ● ● ● *Șansa de a fi arhitect de provincie*

Tăcere. Tăcere ca la un examen. Mai mult decât la un examen. (Se pulverizează prin aer tensiunea unei fete și ni se transmite și nouă) Cu mulți, foarte mulți examinatori. Mai mult decât examinatori. Judecători chiar. Cu un singur examinat. Arhitecta Viorica Novac de la Institutul județean de proiectări - Bacău. I se examinează, i se judecă o operă pentru viitorime. Pentru eternitate, cine știe. Mică de statură, s-a făcut și mai mică sub povara emoțiilor. Tinăra, foarte tinăra, are 28 de ani și mai are dezavantajul în meserie și avantajul ca femeie de a părea și mai tinăra, ca o adolescentă, cel mult ca o studentă. Dar fruntea ei înaltă, prea înaltă, bărbia voluntară, ochii scâpărători, ne asigură că este gata să primească, așteaptă, cu siguranță de sine, cu luciditate, cu necesitate, confruntarea de idei cu confrății săi, arhitecții din București — cu toții mai vîrstnici și mai experimentați — invitați special la un colocvium profesional pentru discutarea schițelor, propunerilor, variantelor I, II și III a ceea ce se cheamă uzual (și cam prea uzitat) modernizarea, de fapt redimensionarea, construirea din nou a stațiunii Slănic Moldova (și, prea bine știm, că un oraș, o stațiune, un edificiu nu se construiesc doar pentru un prezent!).

Din căldura ei îngustă, tirindu-se ca un șarpe, între apa Slănicului și munți, va trebui în câțiva ani, cât mai repede cu putință, să devină vedetă, să capete celebritate, să aibă rezonanță, să intre în circuitul turismului internațional. Dar geologia a încărcat-o nu numai cu unicele și renumitele izvoare de ape minerale, cu peisajul specific, cu virtuțile aparte ale atmosferei, ci și cu tare. Cu alunecări de teren oricînd posibile și periculoase (memoria nu le uită pe cele din recentul 1970), cu puțin pămînt neted, făcut să țină în spate o clădire. Dar și istoria a încărcat-o și a aglomerat-o cu vile în toate stilurile, și mai cu seamă fără stil, fără confort, eclectic, dezordonat așezate. Însă și cu câteva frumuseți arhitectonice — brillante în maldăre de steril — ce trebuie păstrate, neapărat conservate. Cum să construiești, cum să dimensionezi un ansamblu pe acest fundament? În plus, să îi seama de confortul modern, de psihologia în general a omului de azi și previzibilă a aceluia de mâine, de cea specială a bolnavului venit la tratament, concomitent turist și aspirant la o viață spirituală (și în vacanță). Și de multe alte considerente tehnice și soluții arhitectonice: armonii de volume, relația peisaj-construcții și, în plus, să mai lași loc arhitectului care la anul 2050, de pildă, vrea și el să mai adauge ceva Slănicului, așa cum adăugăm noi azi. Cum se va proceda cu iluminatul, cu încălzitul, cu complexele

de tratament, cu toate dotările tehnico-edilitare, cu drumurile pînă la izvoare? Dar cu turiștii, cu afliuența de turiști, ce vom face? Li obligăm să circule numai pe jos în orașul montan ce se va întinde pe 15 kilometri lungime, le permitem sau nu să intre cu automobilele? (Actualmente șoseaua trece prin centrul stațiunii) Dar personalul de deservire al stațiunii unde va locui? E greu, e foarte greu să gîndești în ansamblu și în detaliu soarta unui întreg oraș, soarta unei localități cu destinații balneare. Viorica Novac, nu cu inconștiența tinereții, ba, dimpotrivă, cu maturitatea îndrăzneală a tinereții, și cu un imens talent și-a asumat curajul, ca un Le Corbusier, și a făcut opțiunea ca ea să dea o nouă realitate Slănicului. Cu creionul în mînă și hîrtia în față, apucînd-o zorile aplecată deasupra planșetei, asemeni poetului care nu mai aude bătăile ceasului cînd febra cuvintelor îi asaltează hîrtia și singele, mai așternea o planșă și încă o planșă peste alta, peste altele, și astfel, într-un timp record, de cîteva luni, a dat la iveală trei variante — toate posibile, toate interesante, toate captivante (la care să renunți?) ale stațiunii Slănic de la primele construcții ce vor purcede încă din anul acesta, 1974, pînă în anul 2000. Pînă la acest prag al secolului care vine, stațiunea va trebui să aibă 10 000 de locuri față de 3 000 actuale. Etapa întii este un record, durează doar doi ani, pînă la finele lui 1975. Și este vitală, această primă etapă, este începutul dintr-un gînd gata rotunjit, copt, desăvîrșit, dintr-o idee mare văzută în întregul ei — contururile ansamblului în spațiu și timp. Iar această idee nu are nici o umbră de rutină, nici o bănuială de teamă, nici o crispare. Este o idee. Îndrăzneală fără a fi idealistă, curajoasă fără a fi ermetică. Ea, arhitecta Novac, desfășoară sub ochii noștri un amfiteatru de vile profilate pe fundalul munților verzi, împăduriți, construcții în cascade care le absorb pe cele vechi ca fildeșul în intarsii, desfășoară drumuri rutiere aeriene, ori cocoțate pe munți, degrevează stațiunea de locuitorii permanenți, strămută cadrele de intervenție ale stațiunii într-un ansamblu rezidențial, la 7 kilometri, în Tîrgu Ocna, unind astfel cele două localități, iar spre stînga, vede — în perspectiva vremii — o zonă sistematizată pînă la peste 30 de kilometri, unificînd Slănicul cu orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Păstrează, demolează, descoperă, valorifică noi caracteristici balneare, exploatează turistic zona, se gîndește la investiții (cît mai economic).

Am crezut că numai eu, ca nespecialist, sint fascinată de îndrăzneala acestei tinere care face meserie, arhitectură, doar de

patru ani (doar de patru ani a terminat facultatea cînd i se propusese să rămînă la catedră în institutul bucureștean și nu a dorit, cerînd să se întorcă acasă, la Bacău), de siguranța ei, de talentul ei. Intuisem bine, și colegii săi, confrății bucureșteni, îi recunosc meritele și o admiră. Atunci, nu scap ocazia, cu sentimentul foarte precis că am în față o persoană despre care vom mai auzi, să-i solicit să stăm de vorbă pentru cititorii revistei.

Mă invită acasă și, în living-room, în camera de zi, unde respiră atît de mult personalitatea sa, cu insolite, dar armonizate asociații între mobilă modernă și obiecte în autentic stil popular moldovenesc, cu jucării amuzante, ca pentru o fetiță răsfațată, alături de pictură expresionistă, discutăm, fără să pot — cu toată abilitatea pusă în funcțiune — să strămut centrul de greutate de la subiectul arhitectură. Deocamdată este dominată de el, deocamdată starea trăită în sala cu planșe și machete de la Slănic nu s-a pulverizat încă. Atunci, atac: — Se spune că sistematizarea e treaba cea mai grea în arhitectură. Cum v-ați avîntat așa timpuriu spre ea?

— Poate o înclinație personală — în paranteză vreau să vă spun că la început mi-a fost un hobby — spre sinteza lucrurilor, chiar și în aspectele cele mai mărunte ale vieții cotidiene. După cum știți, probabil, sistematizarea este decretată acum știință de sinteză. Îmbină toate elementele de detaliu ale fiecărui lucru ce concură la viața unui teritoriu. Te obligă să intri în pluralitatea aspectelor sociale, în probleme de economie, de istorie, sociologie, antropologie, etnografie a unei localități. Te plimbă prin multe domenii, ca să te întorci apoi să le convertești în așezări pe măsura tuturor dimensiunilor colectivității umane respective. Dacă îmi este greu? Îmi este și nu-mi este. O greutate pentru un arhitect, deci și pentru mine, ar fi să te simți o pălmașă la planșetă. Să execuți ce spun alții. Azi e o mare șansă să fii arhitect de provincie, te valorifici mai repede, intri în circuitul afirmării înainte de a face o îndelungă și obsitoare ucenicie — cum se mai întîmplă în unele institute centrale — care te rutinează și te secătuește de idei. Aici am avut norocul să fiu șefa de proiect la lucrări importante, foarte repede după absolvire. Am găsit o atmosferă propice. În institutul nostru sint încurajați arhitecții tineri, luați în considerație.

— Slănicul este, bănuiesc, prima dumneavoastră lucrare de mari proporții de arhitectură și sistematizare?

— Nu, în sistematizare prima lucrare a fost și mai mare și mai complexă decât

Slănicul. Zona Moinești-Comănești. Orașe pe care în proiectul meu le-am contopit într-unul singur. Ele vor coopera și lucra într-un sistem unic, economic și administrativ.

— Nu e o îndrăzneală cam mare? N-am auzit încă de cutezanța de a unifica două orașe cu istoria, specificul și tradițiile lor. N-ați lezat îndreptățite orgolii locale?

— Cum să nu. Am întîmpinat nu numai opoziții locale, dar și la nivelul autorităților județene. De cîte ori n-am auzit: «O puștoaică, nu știe ce gîndește, nu trăiește cu picioarele pe pămînt». Am lucrat un an la această temă de proiect Comănești-Moinești și am argumentat că nimeni nu lezează pe nimeni, că nici un oraș nu este diminuat cu nimic și că propunerile mele sint în consensul progresului lor, ba, mai mult, le dezvoltă economică, iar Moineștiul, unde am circumscris ponderea industrială a zonei, se vedea, la rîndu-i, șocat de lipsa culturii. Desigur, funcționa spiritul de conservare, psihologia, gîndiți-vă însă că orașele sint la 3,500 kilometri unul de altul, distanță ce se va mobila cu ansambluri de locuit.

— Înțeleg că în momentul de față lucrarea este aprobată.

— Deocamdată doar în comisia județeană de sistematizare. După ce a fost o luptă acerbă. Acum am uitat de ea. M-am concentrat asupra acestei lucrări de creare a sistemului teritorial desfășurat pe aproape 50 de kilometri: Tîrgu Ocna-Slănic-Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

— Dar între Slănic și Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej am văzut foarte multe sate, ce faceți cu gospodăriile țărănești? V-ați gîndit bine la ele? Am senzația că în acțiunea generală de sistematizare se greșește pe undeva cînd e vorba de sat. Nu se poluează numai arhitectura casei țărănești, ci uneori vatra satului și spiritualitatea comunității satești printr-o sistematizare gîndită după principii urbane.

— Da, și eu mă gîndesc serios la această treabă. Gospodăria țărănească îmi dă dificultățile cele mai mari la ora actuală. Mai ales aici, fiind sate de munte, cu un specific foarte pronunțat și fără un teritoriu care să îngăduie un centru civic compact. Mă gîndesc să le înglobez ca zone suburbane, deci păstrîndu-le specificul și autenticitatea. E vorba de o dezvoltare a gospodăriei satești pe fundamentul a ceea ce există. Știu că transmutările aduc cu sine fenomene psihologice și sociologice dureroase, de dezrădăcinare și uneori chiar de alienare a țăranelor. Cel puțin eu nu le voi provoca. Am asta mereu în vedere.

Feministă cum sint, nu mă miră prin nimic că această discuție gravă și serioasă o port cu o femeie, cu o tinăra de 28 de ani. Și nici faptul că soțul ei, tînărul și la fel de capabilul inginer mecanic Ion Novac, apare din cînd în cînd, din camera vecină, cu pahare cu cocteiluri, cafele, frișcă, țigări, ne servește, ne întrebă ce mai dorim și se retrage. Gîndesc doar că distanța de la Veturia Goga, ce ni se confesa nu demult în «Contemporanul» prin pana Ecaterinei Oproiu că și-a ratat talentul în favoarea ilustrului său bărbat, Octavian Goga, pînă la eroina reportajului meu, care nu este deloc dispusă să-și umilească talentul în fața nimănui, decît să-l pună în slujba semenilor săi, numărînd 20 de milioane, este distanța unei istorii.

Cici IORDACHE

radu
postăvaru,
dirijorul-
gîndac,
n-a învățat
încă
să scrie,

● Ce faci, păpușă?, l-a întrebat Ion Voicu. Dirijez. Ia mai încearcă o dată, l-a invitat maestrul.
● ● Marți, tata mi-a dat o palmă pentru că i-am pus unuia o piedică la fotbal. ● ● ● De la
trei ani vorbește ca un om matur. Serios, bărbătește. ● ● ● ● Nu-mi mai e teamă de or-
chestra... Mi-a fost însă, cînd eram mic.

dar dă
autografe

Radu Postăvaru e la pupitru, cu bagheta în mînă, gesticulînd deasupra a patruzeci de instrumentiști în toată firea, care-i ascultă comenzile cu răbdare, și-l privesc fascinați pe dirijorul de numai 6 ani. Gheruța, colega mea, se strecoară cu abilitate pe scenă, cînd printre trunchiurile tobelor, cînd printre pîntecoasele violoncelor, pe lîngă violoniștii care parcă dorm muzica, rezemați cu bărbia pe șoldul gîngăș al instrumentului, și tăcînitul aparatului ei împarte finalul Simfoniei a IV-a de Beethoven în părți egale. Cîteva acorduri și un clac, cîteva acorduri și alt clac... Privită dinspre sala goală a Filarmonicii ieșene, repetiția părea ireală, și acum, cînd trebuie să încredințez hîrtiei impresiile captate cu puțin timp în urmă, zăbovesc peste coala albă stingher, pentru a cita oară mă întreb dacă toată dimineața aceea a fost adevărată, dacă s-a petrecut aievea, sau dacă n-a fost decît o iluzie. Un vis. O halucinație cu un copil minune care — fără să știe încă să scrie și să citească — dirijează cu înțelepciune una din cele mai reductibile orchestre simfonice ale țării. Carnetul pe care îl am în față îmi spune că n-a fost vis. A fost adevărat. Îl frunzăresc și transcriu cu fidelitate prima pagină a însemnărilor adunate la Iași: «Radu are jabou, părul lung, blond, ochii albaștri și papion. I se aduce un podium suplimentar, ca să fie văzut și de alămuri. Oare ce înălțime o avea puștiul? Un metru și cinci, un metru și zece? Gesturile urmează ritmul cu o strictețe extraordinară. Pa-pam, pa-pam, fraza

muzicală îi e foarte clară. Dă o intrare. Încă una. Orchestra se oprește. Se așază ceva. N-are știmă, așadar memorează și redă. Mulțumește orchestrei. Dă mîna cu șeful partidei de vioară. Coboară din scenă». Închid carnetul și-mi reamintesc momentul următor coborîrii. Radu a prins vîrfurile baghetei între dinți și a deschis o pungă de bomboane «Eucalipt». Apoi a plecat să se odihnească într-o scurtă pauză. A ieșit din sală și s-a încrucișat, pe coridor cu un om între două vîrste. Radu l-a văzut și i-a zis «bună ziua», cu vocea lui de copil, domoală, mereu mirată, privind în sus, ca un pitic rătăcit în țara de aiurea a gulliverilor. Omul l-a văzut și i-a zis «bună ziua, maestre». Simplu, bună ziua, maestre.

Vorba aceea m-a zdruncinat, tocmai pentru că așa fi gata să bag mîna-n foc că n-a ascuns în ea nici un dram de ironie.

Ioan Postăvaru are și el o clipă de răgaz. Acordată de Radu, căci tatăl face parte din orchestra simfonică cu care repetă dirijorul-gîndac, e absolut al conservatorului și șef de partidă la contrabas. Îmi dă primele amănunte: soția este tot muziciană, cîntă în corul Filarmonicii. Am fost colegi de facultate. Amîndoi sintem moldoveni, eu din Bîrlad, ea din Pașcani, în afară de Răducu mai avem un copil. Tot băiat, abia a împlinit un an. Îl întreb cum a descoperit afinitatea lui Radu pentru muzică și cînd s-a manifestat ea prima oară, și omul îmi spune că totul a fost o pură întîmplare. Așa îmi spune, o întîmplare ca oricare alta. Radu avea patru ani cînd a dirijat întîia dată pe scenă, pus de maestrul Voicu. Deschid din nou carnetul

și mă încredințez memoriei lui: «N-aveam cu cine să-l las acasă. Eu trebuia să fiu la repetiții, zilnic, soția la fel, și-atunci am hotărît să-l iau cu mine. O dată, de două ori, pînă s-a învățat. Se scula de dimineată și se îmbrăca înaintea mea. Îl așezam în sală și stătea ca împietrit, furat de instrumente, ascultînd muzica, fredonînd melodia. Apoi a început să imite mișcările dirijorului. Ne-am zis cu toții că e un moft de copil, că se joacă la fel ca orice țînc. Pînă într-o zi. Tocmai reluam o lucrare de Mozart, cînd maestrul Voicu a întrerupt pentru o clipă, fiind chemat la telefon. Pe nesimțite, Radu s-a urcat la pupitru și a început să dea din mîini. În prima clipă, nimeni nu l-a luat în seamă, dar n-a trecut mult și cineva a observat că băiatul nu se juca, ci repeta cu exactitate gesturile de mai-nainte ale maestrului Voicu. Colegii au început să cînte unul cîte unul și Radu a continuat să dirijeze, sub ochii lui Ion Voicu care revenise de la telefon și nu înțelegea ce se petrece. Ce faci aici, păpușă?, l-a întrebat. Dirijez, i-a replicat Radu cu seriozitate. Ia mai încearcă o dată, l-a invitat maestrul în glumă, și Radu s-a conformat. Din ziua aceea am înțeles că băiatul are un dar extraordinar, l-am pus să ia lecții de pian și după cîteva luni de studii a dirijat un concert întreg, cu piese din Ceaiikovski, Mozart, Haydn și Bizet. Acum pregătim o nouă ieșire publică, cu un repertoriu îmbogățit, Haydn, Beethoven, Liszt, Enescu, concert care va avea loc în curînd la Brașov.

Îl întreb pe Radu Postăvaru: ce ești tu, Radule?

timișoara imaginii

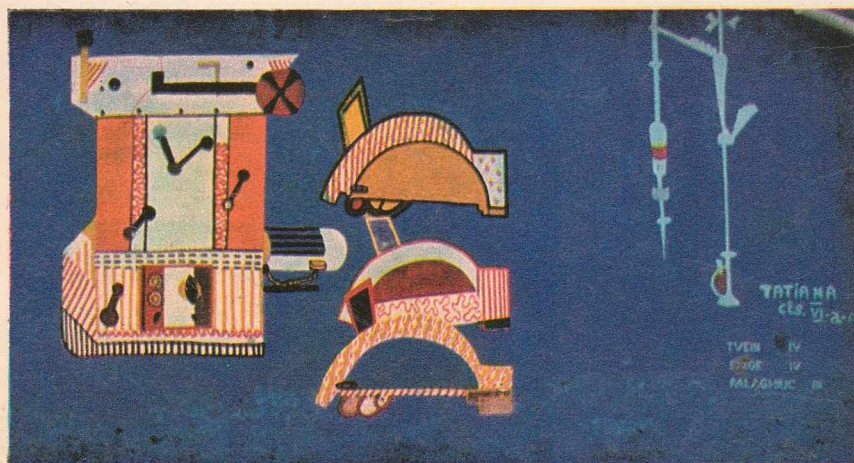
S-au văzut mai întâi pe străzi câteva litere mai frumoase, altfel decât cele pe care ochiul se obișnuise să le vadă, s-au văzut câteva culori mai frumoase pe zidurile caselor, pe afișe, firme sau reclame. La mijloc de toamnă s-a mai văzut cu uimire, pe o mare arteră care duce spre o mare platformă industrială, o mare și ciudată frescă, acoperind ziduri și toate acestea au bucurat ochiul. Și toate acestea sînt semn că ochiului timișorenilor i se zidește o nouă civilizație, pe măsura acestor timpuri. Dar ele, lucrurile văzute de trecător, mai sînt semn al prezenței unei minunate idei pe care se așază această civilizație și civilizare a ochiului. Am să scriu acum că există la Timișoara, din această toamnă începînd, un for care se cheamă COMISIA JUDEȚEANĂ PENTRU PROBLEMELE DE AGITAȚIE VIZUALĂ, RECLAMĂ ȘI AFIȘAJ și am să mai scriu că această idee aparține secției de propagandă a Comitetului județean de partid. Exemplară înțelegere a faptului că propagandă vizuală înseamnă a trimite ochiului mesaje într-un limbaj acordat timpurilor moderne, că politicul trebuie să se întâlnească aici cu esteticul. Iată: «În scopul îmbunătățirii și modernizării mijloacelor de propagandă și agitație, de reclamă și afișaj în pas cu cerințele dezvoltării economico-sociale a județului, asigurării unei viziuni unitare și de perspectivă în acest domeniu, se constituie Comisia județeană pentru problemele de agitație vizuală, reclamă și afișaj, care își va începe activitatea de la data de 1 octombrie 1973» (am transcris primul alineat din Regulamentul comisiei). Iar dacă-i citesc componența văd că s-au întâlnit la aceeași masă, spre a hotărî chipul străzilor orașului, artiști plastici, membri ai grupului Sigma 1, arhitecți, constructori, factori de decizie. Mai citesc un *Plan de acțiune* și-mi dau seama că el reprezintă cu adevărat planul unei lupte concrete pentru frumos împotriva urfîului. Trasee turistice, zone de agrement, artere principale, cartiere noi, platforme industriale supuse studiului unor oameni de specialitate pentru organizarea estetică a spațiului lor. Mai mult. Din stradă, de lingă ochiul trecătorului — în halele marilor uzine, lingă și pentru ochiul și conștiința omului din fața mașinii — litere și cuvinte mobilizatoare MAI FRUMOASE.

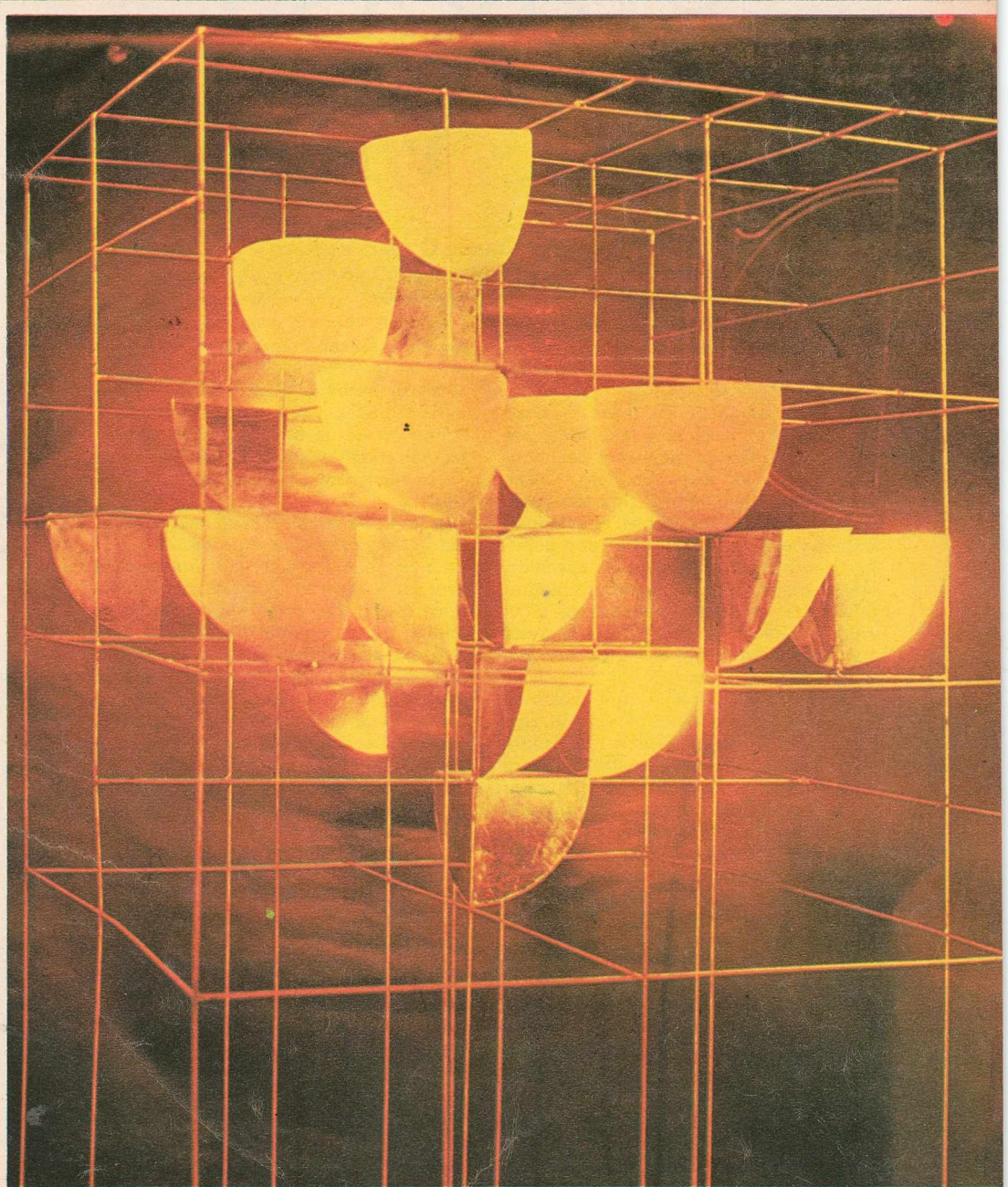
Vreau să cunosc părerea unui om aflat în miezul problemei, îl aleg pe artistul plastic CONSTANTIN FLONDOR-STRĂINU, membru al acestei comisii, membru al grupului Sigma 1 și directorul Liceului de arte plastice din Timișoara (unicul liceu din țară cu profil de estetică industrială), îl întreb mai multe lucruri despre comisie, despre grup, despre liceu și el îmi spune: «Consider de foarte bun augur înființarea acestei comisii care unește toate forțele creatoare, sensibile la estetica străzii. E

foarte bine să nu se mai afișeze orice, oricum și oriunde, e foarte bine că acest for a înțeles că trebuie pornită campania împotriva prostului-gust, împotriva kitsch-ului publicitar, că această campanie trebuie pornită organizat, competent și mai ales concret. Deși activitatea comisiei e abia la început, rezultatele au și prins să se arate. Aș vorbi doar despre amenajarea platformei industriale din Calea Buziașului, prin noi sisteme de comunicație vizuală, privind informația politică (lozinci, panouri, grafice), comercială și economică, și aș vorbi mai ales despre fresca pe care au executat-o elevii din clasele mici și mari ale liceului nostru. Comitetul județean de partid ne-a solicitat imaginația: trebuia găsită rapid o soluție pentru amenajarea unor fațade mai puțin aspectuoase. Am găsit. I-am plimbat pe elevii mici, care au o mare puritate și sinceritate, dar sînt și educați estetic, prin câteva întreprinderi, le-am spus să deseneze ce au văzut și ei au desenat. Am selecționat cele mai bune lucrări, elevii mari le-au supradimensionat și astfel s-a născut un fel de frescă de 5 x 25 metri care se cheamă «Noi am văzut». Vrem să reedităm ideea cu fresca și în alte zone ale orașului, în Circumvalațiunii, de pildă. Una din temele de studiu comune elevilor, profesorilor și grupului Sigma 1 este tocmai cea sugerată de comisie: noi sisteme de panotare, afișaj și reclamă. Parte din ele ilustrează prezentele pagini. Acum, în legătură cu perspectivele pe care le deschide activitatea unei astfel de comisii ar fi bine ca ea să-și extindă pe viitor raza de acțiune și în sfera produselor industriale, fabricate cel puțin de industria locală. Mă gîndesc la obiectele de uz casnic, la mobilier. Ochiul oamenilor trebuie educat estetic, dar pentru aceasta frumosul trebuie să invadeze străzile, locurile de muncă și agrement, locuințele. Acest lucru se poate face acum și aici».

Așa este, civilizarea ochiului se poate face și trebuie făcută mai repede și mai bine aici, la Timișoara, despre care am curajul să spun că este un oraș al imaginii. Acum ar fi trebuit să urmeze o foarte lungă frază pe care n-o mai scriu, ca să nu vă răpesc din timp, în care aș fi vrut să vă aduc aminte că în acest oraș există, deloc întîmplător, un grup Sigma 1 care studiază estetica organizării mediului ambiant, că există singurul liceu experimental de estetică industrială din țară, primul studio de design al unei întreprinderi (ELBA), cea mai veche și mai puternică mișcare de cineamatori, că au fost pînă nu demult 2 (două) cinemateci, că există un chore-studio unde se experimentează o anume plastică a corpului. Am vrut să spun cu acestea că pot avea curajul să scriu despre «Timișoara imaginii». Imaginea Timișoarei stă mărturie.

Adriana BRĂDEANU

«Sfetnicii lui Decebal» (bătrînii din satul Racșa, 1939)

dragostea gingașă de-o viață

Cu și despre Ioniță G. Andron,
un artist din Negreștii Oașului

— Nu vreți totuși să-mi spuneți ceva și despre dumneavoastră?

— Ce să vă spun? Eu sînt în mîna dumneavoastră stîngă.

În mîna stîngă țin un teanc gros de fotografii. Pe masă sînt răspîndite alte zeci și zeci. Cu un sentiment de nepuțință, încerc să aleg, din sute, cîteva. Chipuri de oșeni bătrîni zîmbesc peste decenii, copiii, nunți, femei alăptîndu-și pruncii, cîmpii și dealuri, case, port popular oșenesc, obiceiuri, ocupații specifice. Are dreptate Ioniță G. Andron. Fotografiile astea spun mai mult despre omul care le-a făcut — de-a lungul a peste trei decenii — decît ar putea dezvălui niște date biografice.

Lui Ioniță G. Andron nu-i place să vorbească despre sine. În schimb vorbește cu drag de fotografiile lui. Despre «Sfetnicii lui Decebal», realizată în vara anului 1939: «...Sînt bătrînii din satul meu, Racșa. Cînd am închis aparatul am simțit că am făcut un lucru care mă depășește... Acum au ajuns unde merită, în Istoria Românilor de Giurescu, unde ilustrează continuitatea poporului nostru... Țin fotografia așa, prinsă în piuneze, pentru că n-am fost în stare să-i fac o ramă. Acești oameni ar trebui puși într-o ramă de aur sau de argint». Despre un larg peisaj, cu împrejurimile comunei Cămîrzana: «Cînd am făcut fotografia m-am simțit pentru prima oară un uriaș, nu prin mine, ci prin oamenii care erau lîngă mine, prin dănuirea lor prin veacuri. Aici au crescut acești oameni care, dacă m-am închinat vreodată unei icoane, ei au fost icoana mea și prin asta m-am închinat și neamului nostru».

Ioniță G. Andron e de meserie nu fotograf, ci avocat. Fotografia nu este decît una din formele devotamentului său stornic și fierbinte pentru colțul de țară unde s-a născut și a rămas să trăiască, a pasiunii lui de adevărat etnograf pentru obiceiurile și tradițiile acestui «Finis Terra Romaniae», cum numește el Țara Oașului.

— Veniți să vă arăt și mica mea colecție, mă poștește Ioniță G. Andron.

La Negrești, tot omul știe unde e casa avocatului Andron. Îl caută români din toată țara, îi trec pragul nu o dată turiști străini, pentru a intra în odăița în care sînt expuse piesele unei mici, dar valoroase colecții de ceramică veche și de cusături — gulere, străiți, pieptare oșenești. La care se adaugă fotografiile, o parte din cele 40 000 de fotografii care vorbesc de oamenii și frumusețile Oașului, de dragostea de-o viață a lui Ioniță G. Andron.

În odaia-muzeu sînt rînduite, pe o masuță, volume. Cînd le răsfoiești, vezi că sînt alcătuite din fotografii și pagini de text scrise la mașină. Fur din ochi cîteva titluri: Portul popular din Racșa, Portul popular din Certeze, din Moiseni, din Huta, Sîmbra oilor, Oierit, Ocupații, Nunta, Sărbători...

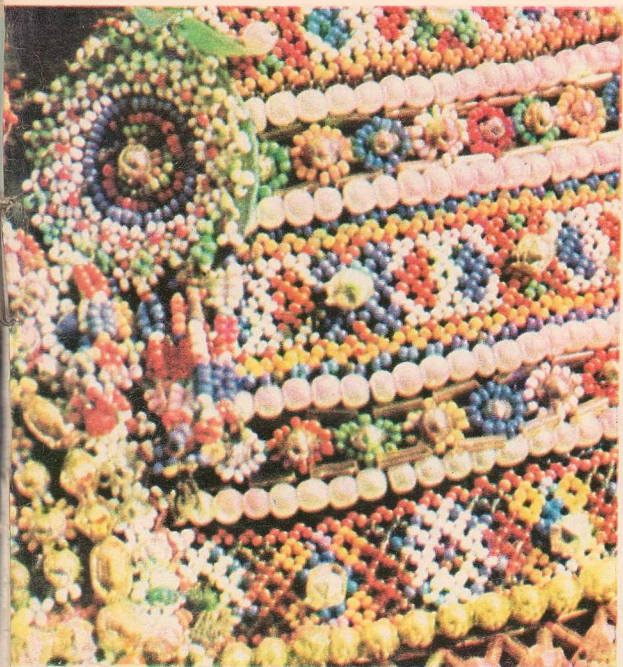
Înțeleg că Ioniță G. Andron așteaptă o mîna de ajutor ca, din tot ce a teaurizat timp de decenii, măcar o parte să nu rămînă, pentru alte decenii, în casa din Negrești.

Oșanul îndrăgostit de Oaș își așteaptă de mulți, de foarte mulți ani, editorul.

Delia ȘTEFAN

«Ciută Ion a Fătului» (Racșa, 1938)

Detaliu de clop.

Ceramică

«Gura satului»

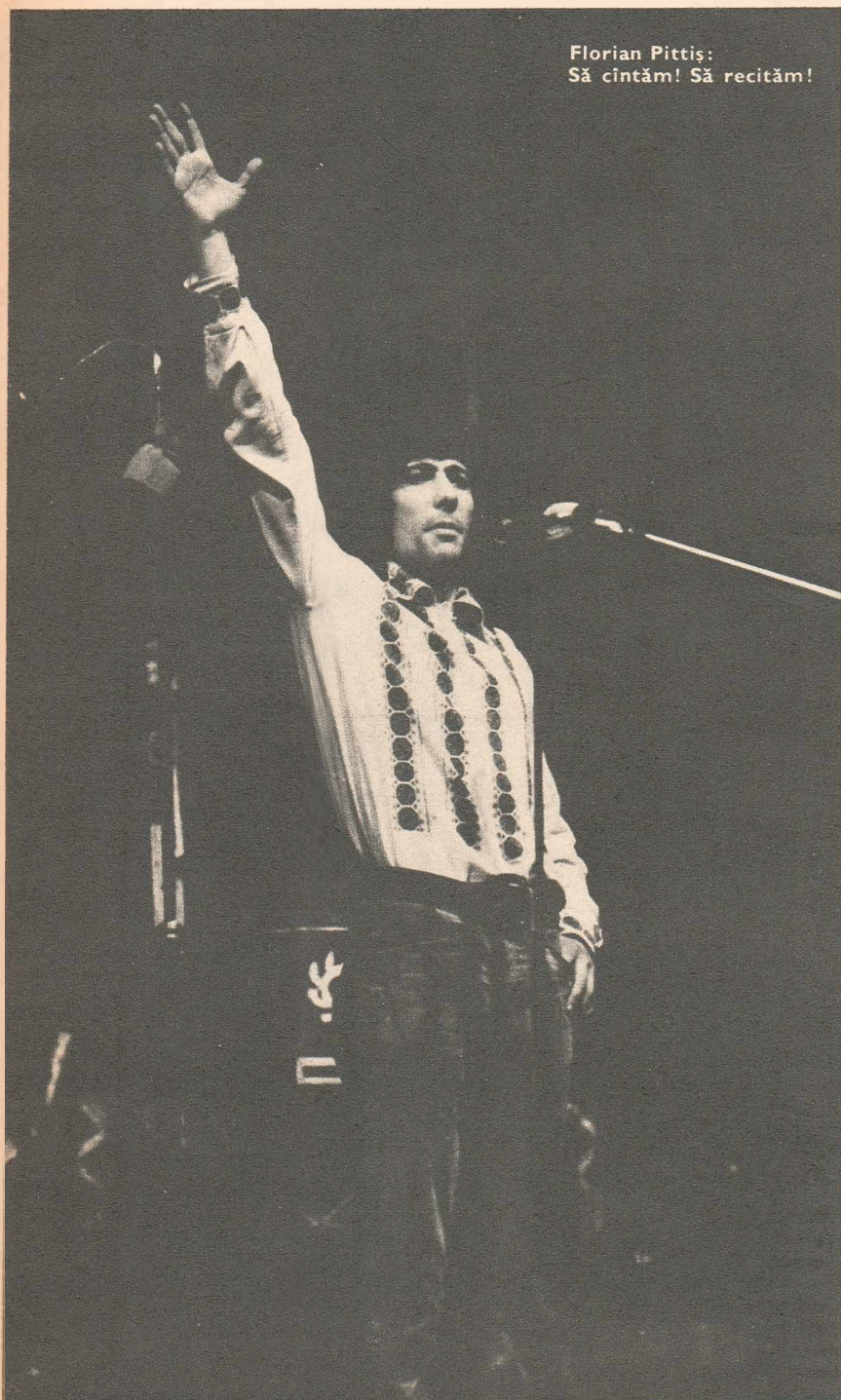
Străiți.

«Stăpinul gliei străbune» (Brii Toma a lui Iacob, Racșa, 1942).

Cusături de pindileu.

Florian Pittiș:
Să cântăm! Să recităm!

Sorin Minghiat, Doru Stănculescu, Ion Marinescu și Mircea Florian.

Împreună și la muzică și la premii, Erika Jozsa și Carol Horvath.

cum a fost (XVI)

FESTIVAL FLACĂRA (I)

Primul **Festival Flacăra** s-a desfășurat sâmbătă, 29 decembrie 1973, în Sala Floreasca din Capitală în prezența unui public foarte numeros. Cei peste 3 000 de spectatori au urmărit — civilizată și entuziast — un program de frumoasă tinută artistică susținut aproape în exclusivitate de premiații revistei «Flacăra» pe anul 1973. După ce l-au aplaudat frenetic pe Ilie Năstase la intrarea în sală, spectatorii au oferit cu generozitate aplauze și în timpul decernării premiilor, secvență cu care a debutat programul serii. Rînd pe rînd, Doru Stănculescu, Sorin Minghiat, Mircea Florian, Erika Jozsa, Carol Horvath, Tudor Gheorghe, Ion Marinescu, Florian Pittiș, Ilie Năstase, Nicolae Dobrin, membrii formației Phoenix, Claudiu Iordache, Dan Andrei Aldea, Nancy Brandes, Amza Pellea, Horia Pătrașcu, Marius Popescu, Rodica Rarău, Eugen Seceleanu, Liviu Timbus și Dorin Tudoran au trecut prin fața mesei prezidiului unde Adrian Păunescu le-a înmănat premiile: diplome, obiecte, plicuri.

În deschiderea programului cultural-artistic, prezentat cu vervă și sobrietate de Florian Pittiș, a cântat formația **Sfinx** condusă de Dan Andrei Aldea. Cunoscuta formație bucureșteană a interpretat melodii: **Fiii soarelui**, **Horă de băieți** (pe versuri de Tudor Arghezi) și **Anotimpuri**. Acest frumos și elevat microrecital s-a bucurat de un evident succes. A fost apoi rîndul actorului Amza Pellea, directorul Teatrului Național din Craiova, câștigătorul concursului **Flacăra Cei mai buni 10 actori**. El a recitat cu emoție poeziile patriotice **Noi** de Octavian Goga și **Bărbații** de Marin Sorescu. După ce a recitat un poem de Radu Cosașu, Florian Pittiș l-a invitat în fața microfonului pe tînărul interpret Mircea Vintilă. Viitorul inginer constructor a cântat liniștit și bine melodiile: **Lordul John**, pe versurile lui George Coșbuc și **Un om pe niște scări**, compoziție proprie pe versurile lui Adrian Păunescu. La fel de bine primite de public au fost și contribuțiile aduse la reușita spectacolului de către Cornel Ionescu, Erika Jozsa și Carol Horvath. Din microrecitalul susținut la muzicuță de Cornel Ionescu a impresionat în mod deosebit melodia **Cîmpiile verzi**, iar dintre melodiile interpretate de ultimii doi o frumoasă impresie au lăsat **Florile** și **Unde ai fost?**

Au urmat momente cu adevărat emoționante cînd Ilie Năstase a decernat pentru prima dată **Trofeul anual Ilie Năstase**. Dintre cei trei premiați au fost prezenți Virginia Ruzici și Gheorghe Ghipu cărora Ilie Năstase le-a ajutat chiar și la căratul televizoarelor oferite. Fiind absent, Dumitru Marcu, fotbalistul de la «U» Craiova, și el câștigător al **Trofeului Ilie Năstase**, n-a putut intra în posesia televizorului care-l așteaptă în una din camerele redacției noastre. Apoi, Ilie Năstase a transmis redacției, pentru a fi oferit lui Nicolae Dobrin, trofeul de cristal care-i poartă numele și care, în fiecare an, va fi obținut de acel fotbalist pe care ancheta revistei «Flacăra» îl va desemna drept «Cel mai bun fotbalist al anului».

A urmat microrecitalul susținut de Tudor Gheorghe, program din care nu au lipsit **Ursul românesc** pe versurile lui Mihai Beniuc și **Baladă de copilărie**, pe versuri de Adrian Păunescu.

În timpul pauzei marele campion Ilie Năstase a oferit foarte multe autografe iubitorilor de tenis. La începutul celei de-a doua părți a programului un consistent recital de muzică și poezie au susținut Dorin Stănculescu și Sorin Minghiat (**Șambala**, **Avram Iancu**, **Baladă de copilărie**, **Săraca față săracă**), Mircea Florian (**Declarație despre unele probleme ale păcii**, **Împreună**, **Podul de piatră**), Ion Marinescu (**Republica** de Claudiu Iordache, fragment din **Istoria românilor supuț Mihai Vodă Viteazul**) de Nicolae Bălcescu, fragment din **Cîntarea României** de Alecu Russo, **Hanny** de M.R. Paraschivescu și **Cîntec de nucă verde** de Geo Dumitrescu)

A fost rîndul poetului Adrian Păunescu să recite din versurile sale. El a oferit ascultătorilor poeziile **Da, mai avem**, **Repetabila povară** și **Dați-ne pace**.

În încheierea programului, mult așteptata formație **Phoenix** a susținut un recital de mare succes din care n-au lipsit melodiile **Andrii Popa**, **Negru Vodă**, **Mica țiganiadă** și **Strunga**.

În aplauzele prelungite ale spectatorilor, primul **Festival Flacăra** s-a încheiat după cinci ore de muzică și poezie.

Dorin TUDORAN

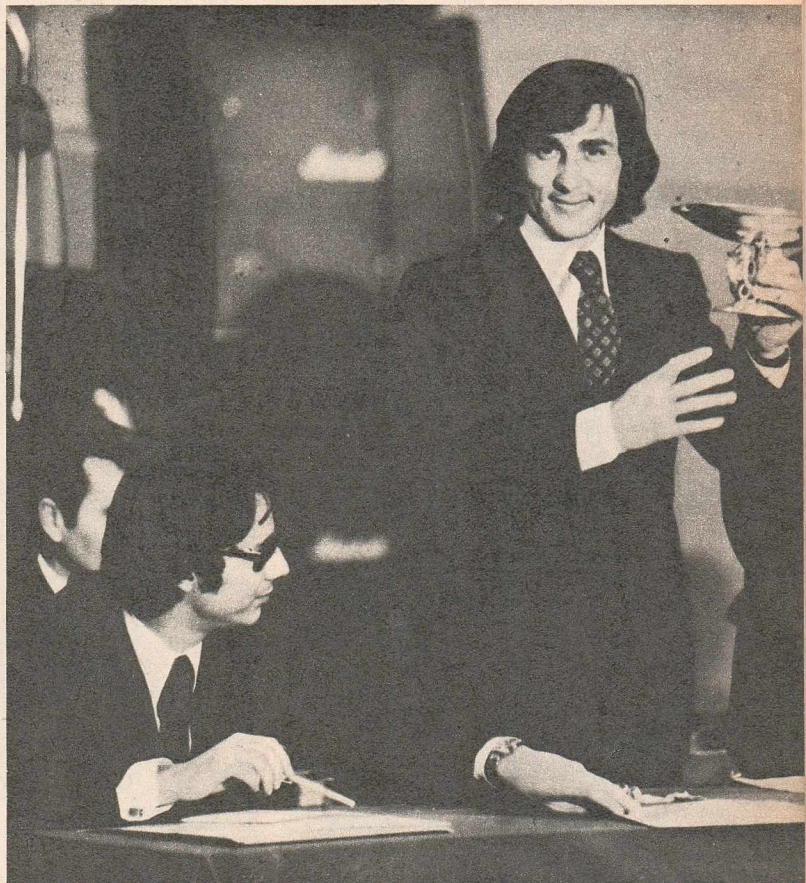
Soții Dobrin «recuperați» de Marius Popescu, omul cărui îi place să-i vadă nu numai pe «urmașii lui Horia la ei acasă» ci și pe premiați între premiați.

● CENACLUL FLACĂRA ●

▲ Ilie Năstase mângîind cupa ce-i va fi înmînată lui Dobrin la primul meci din campionat susținut de F.C.-Argeș la Pitesti.

Ilie Năstase cu o salatiere Flacăra, Dorin Tudoran cu pix și ochelari.

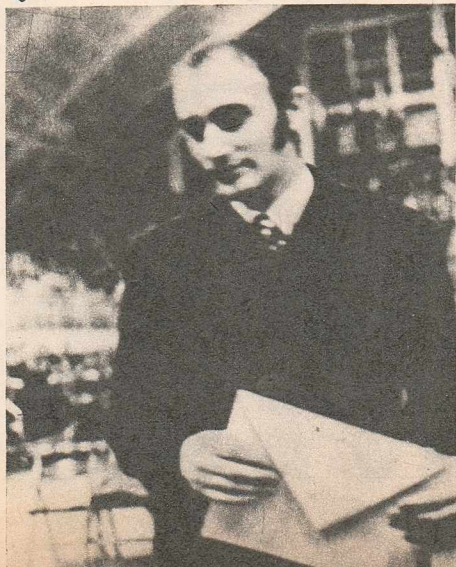

PHOENIX!

▼ Virginia Ruzici are nu numai talent, ci și televizor personal.

Ilie Năstase strîngîndu-i mîna lui Gheorghe Ghîpu, unul dintre cîștigătorii «Trofeului Ilie Năstase».

▼ Claudiu Iordache, melancolic în fața primului succes literar.

Deși a luat premiu pentru reportajul «Nimeni nu vine, nimeni nu pleacă», Rodica Rarău s-a întâlnit tocmai cu Amza Peleia, preferatul cititorilor revistei Flacăra.

Azi sfinx, mline idol, Dan Andrei Aldea

În costum pistruiat, Eugen Seceleanu: Dreptatea e un act omenesc, să fim deci premiați.

Unul din premiile pentru reportaj i-a revenit lui Liviu Timbus.

Ieșit la suprafață, Horia Pătrașcu primește premiul pentru «În adînc».

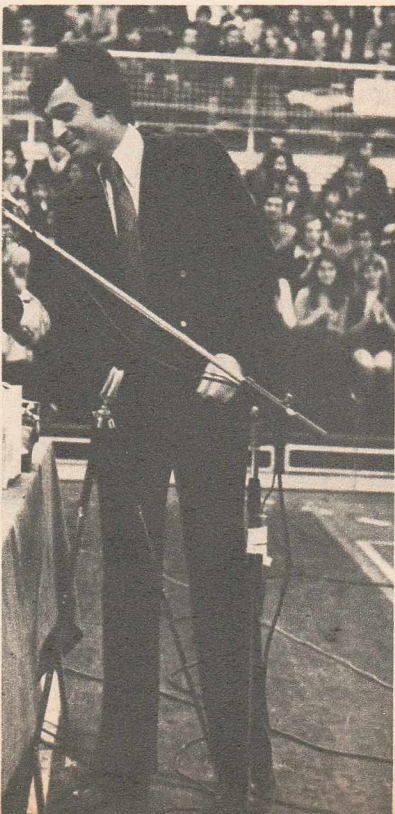
Un premiu între două trenuri: Tudor GHEORGHE

Nepremiat în acest an, dar foarte aplaudat: Mircea Vintilă.

Nancy Brandes fără orgă dar cu premiu

Printre spectatori: Dan Birlădeanu, Dinu Flămând, Hari Brauner și Alexandru Mica.

Fotografii de Elena GHERA, Radu CONSTANTINESCU și Ion PREDOȘANU

profesiunea de bază: inventator

De vorbă cu tovarășul Constantin CEAUȘELU, director științific al Institutului pentru creație științifică și tehnică

— Care este moștenirea pe care Henri Coandă a lăsat-o institutului și țării?

— Așa după cum știți, INCREST a avut ca președinte și prim îndrumător pe Henri Coandă secondat de colaboratorul său apropiat, doctor inginer Constantin Teodorescu, directorul general al institutului. Este destul de greu de evaluat moștenirea lăsată de Henri Coandă. Din cercetările făcute rezultă că regretatul savant român are depuse peste 250 de brevete, care se referă la invenții din domenii foarte diferite ale științei și tehnicii. De la Henri Coandă cred că ne-a rămas însă și o altă moștenire deosebit de importantă, și anume, încrederea sa în geniul creator al poporului nostru, perseverența, spiritul inventiv, puterea de muncă și dragostea de oameni, calități pe care căutăm să le cultivăm și noi. «Ce noroc ar avea omenirea — ne spunea Henri Coandă — dacă ar exista multe națiuni care să-i fi adus, față de numărul de locuitori, atât cât i-a adus nația română în ultimii 120 de ani».

— Care a fost scopul creării Institutului pentru creație științifică și tehnică — INCREST.

— Cred că acesta se desprinde foarte clar din însuși Decretul din aprilie 1971 de înființare a institutului, în care se precizează că are «ca principală sarcină creația științifică și tehnică, concretizarea prin cercetare și stabilirea condițiilor pentru aplicarea în practică a ideilor inovatoare valoroase».

— În activitatea sa INCREST se călăuzește după indicația dată de secretarul general al P.C.R. la Congresul al X-lea al P.C.R. Cu acest prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu a precizat

că «oamenii de știință din toate domeniile să înțeleagă că nu se pot prezenta cu fruntea sus în fața poporului decît în măsura în care, prin activitatea lor, aduc o contribuție la progresul general al societății. Nu ne putem mulțumi să apelăm numai la import de inteligență; trebuie să înțelegem că știința este o latură inseparabilă a producției materiale, a progresului economic și social al țării noastre». Urmind această valoroasă indicație, INCREST s-a organizat ca un complex științifico-productiv, cu caracter intra și multidisciplinar, imbinînd cercetarea aplicativă cu producția, astfel ca rezultatele obținute să fie diseminare cît mai repede în domeniile corespunzătoare ale economiei naționale.

— Pentru a se înscrie în actualul ritm de dezvoltare, institutul și-a impus următoarele etape în activitatea sa: idee-brevet-selectarea brevetelor de importanță majoră — cercetarea de marketing pentru a se cunoaște cerințele — cercetarea științifică — realizarea modelelor funcționale și a prototipului — contractarea produsului cu beneficiarii — fabricația în atelierele proprii — montarea și darea în funcțiune la beneficiari. Această succesiune în activitatea noastră scurtează timpul de finalizare al unei invenții, asigurînd o responsabilitate unică de la creație la montaj.

— Ați putea să ne prezentați pe scurt care sînt domeniile de cercetare în care INCREST își desfășoară activitatea?

— În prezent, colectivele institutului sînt plener angajate în soluționarea unor probleme majore, de stringență actualitate pentru eco-

nomia națională.

Enumerarea celor mai importante poate da o imagine asupra problematicei și a ancorării ei în necesitățile economiei noastre naționale: prevenirea și combaterea zgomotului în incintele industriale, precum și în mediul înconjurător; depoluarea atmosferei din spațiile de producție ale unităților industriale; desprăfuirea gazelor evacuate din coșurile fabricilor industriei siderurgice, de ciment, a termocentralelor etc.; folosirea cu randamente mai bune a energiei naturale, concretizată în realizarea unor arzătoare cu performanțe superioare, pentru combustibili lichizi; distrugerea deșeurilor industriale și menajere din marile orașe și recuperarea energiei rezultate din arderea lor; realizarea unui sistem de transport aerodepresiv containerizat, în tuburi de mari dimensiuni, complet nepoluant; realizarea unor capete port-piatră, cu lagăre lubrificate cu gaze, pentru broșele mașinilor de rectificat, precum și a unor fuse textile cu lagăre aerostatice; cercetări în domeniul tribologiei, concretizate prin realizarea în țară a unor organe de mașini care se aduc în prezent din import.

— Cred că această enumerare a principalelor domenii în care în prezent v-ați concentrat activitatea este concludentă pentru informarea cititorilor noștri. Desigur că în cadrul acestor programe, dacă le putem numi așa, aveți o serie de realizări; ni le puteți prezenta?

— O primă realizare importantă, bazată pe un brevet de invenție al institutului, este atenuatorul de zgomot SILENS-COANDĂ, destinat reducerii zgomotului generat de sursele gazodinamice din termocentrale sub limitele admise de normativele în vigoare. Executat în INCREST, el a fost livrat beneficiarilor și, în prezent, aproape 200 de atenuatoare se găsesc montate la principalele combinate chimice sau termocentrale.

— Pentru marile termocentrale cu parametri ridicați — 200 atmosfere și 550°C — institutul finalizează cercetările pentru un nou tip de atenuator care va fi fabricat în cursul anului următor.

— În domeniul depoluării atmosferei din diferitele obiective ale economiei naționale, INCREST a înscris o altă realizare, brevetată ca invenție, și anume ventilatorul fără piese în mișcare ELEX-COANDĂ, complet silențios, bazat pe fenomenul eiecției multiple. Fabricat de institut și montat de echipele sale specializate, în baza unor cercetări efectuate pentru fiecare obiectiv în parte, ventilatorul poate fi înțilnit în prezent în mai multe fabrici, laboratoare, complexe zootehnice, printre care putem menționa: G.I.P.-Pitești, Fabrica «Anticorrosivul»-București, U.F.S.-Iași, I.S.C.I.P.-Ba-

cău etc.

Pentru sporirea randamentului arzătoarelor ce folosesc combustibili lichizi au fost realizate mai multe modele funcționale, ale căror performanțe sînt superioare tipurilor existente. Principala caracteristică a acestor arzătoare o constituie pulverizarea combustibilului în undă de șoc și în cîmp ultrasonor.

— Văd că într-un timp scurt, mai puțin de 3 ani, ați înscris în palmaresul dumneavoastră realizări legate nemijlocit de necesitățile economiei naționale. Puteți să ne prezentați foarte pe scurt perspectivele de viitor?

— În anul 1974 vom începe cercetările pentru distrugerea prin incinerare a deșeurilor menajere și industriale. Importanța problemei apare clară, dacă avem în vedere că un oraș ca București produce zilnic aproximativ 2 000 tone de deșeurii care prin ardere ar conduce în final, prin recuperarea căldurii, la antrenarea unui grup generator de 25 000 KW.

— Avem înscris în programul nostru de perspectivă utilizarea hidrogenului obținut din apă, drept combustibil, folosirea pentru desalinizarea apei de mare a energiei solare, realizarea unor turbine de o construcție nouă, mai simplă, cu randamente ridicate și consider că pentru viitorul imediat apropiat ne putem opri aici.

— O ultimă întrebare. Din cele relatate se constată că realizările sînt remarcabile, iar perspectivele ce vi le propuneți, ambițioase. Spuneți-mi, cum reușiți să vă selecționați cadrele și să le pregătiți pentru a aborda o sferă atît de largă de probleme?

— Pentru cercetători, sursa principală de cadre o constituie instituturile de învățămînt superior; pentru personalul cu pregătire medie, școlile de specialitate, iar pentru muncitorii, fabricile și uzinele. Cred că media de vîrstă pe institut nu depășește 30 de ani. Am căutat să recrutăm dintre absolvenții elemente cu o bună pregătire, pasionați pentru cercetare, cu o practică anterioară în producție, cu multă inițiativă și spirit practic. Meseria lor de bază trebuie să fie cea de inventator. După sosirea în institut, absolvenții fac o practică obligatorie de 3 luni în atelierele institutului, după care, în funcție de specialitate și aptitudini, sînt încadrați în colectivele ce răspund de anumite programe și teme, în cadrul cărora se formează ca cercetători cu experiență. Căutăm să folosim din plin avîntul tineresc cu pasiunea de cercetător urmînd indicația dată de secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, care spunea: «Să unim elanul revoluționar cu știința și atunci vom construi cu succes Societatea Comunistă».

Tehnicianul Radu Apostolescu nu este primul inovator care se adresează și cere sprijinul presei. Rătăciți în meandrele birocrăției, urmăriți de ignoranța unor superiori, autorii ideilor generoase și inovatoare au trecut în repetate rînduri pragul redacțiilor, dezorientați, amărîți, înarmați cu tone de memorii și acte justificative.

— Istoria care urmează își are începutul în primăvara lui 1966. Tehnicianul Radu Apostolescu, proiectant la Comitetul de stat pentru valorificarea plantelor agricole, propune, pe baza unei idei originale, dublarea capacității de livrare a silozurilor portului Constanța. Reutilizarea liniilor tehnologice, proiectate de Saligny (1911), însemna, în fapt, conform calculului estimative prezentate de inovator, obținerea anuală a unei economii de minimum două milioane lei valută. Propunerea este discutată la... o cafea în comitetul de conducere al institutului și apreciată drept «uzată moral».

— Asta deci în 1966. După doi ani (timpul irosit și vacuitatea de idei s-au născut din același ou) revine în actualitate. De data aceasta inovatorul înaintează proiectul la I.S.C.P.C., al cărui salariat devenise între timp și propunerea beneficiază de două referate tehnice de specialitate (semnate de consilierii inginer Ciurea Popescu și inginer Gh. Georgescu), de avizul șefului biroului de invenții și inovații și de avizul favorabil al directorului institutului. Dosarul (Nr. 53/1968) este prezentat beneficiarului care, fatalmente, este tot Departamentul cerealelor din fostul Minister al Agriculturii, unde sub auspiciile directorului Marian Dinescu lucrarea este respinsă din nou. Cauza: între timp fusese aprobată o altă inovație (în fapt, refacerea, cîrpirea vechiului utilaj al silozurilor, deci o treabă ostilă progresului tehnic pentru care ministerul investise deja 50 milioane lei). Dar controversa continuă. I.S.C.P.C. își trimite reprezentanții să discute direct. Delegația parlamentară pe larg, subliniază avantajele certe ale propunerii de inovație, prezintă argumente fundamentate pe calcule severe, se înfățișează avantajele economice, se prefigurează în aceiași termeni strict științifici durata cheltuielilor de investiție.

— Nimic. Obligați să justifice cheltuielile de investiție, reprezentanții ministerului își mențin punctul de vedere.

și totuși se învîrtește !...

Un inovator, șicanat de invidia, ignoranța și reaua credință a unor colegi de breaslă, propune adoptarea unui sistem de selecție și promovare a invențiilor. Sistemul propus ar avea menirea de a îmbunătăți activitatea în acest domeniu, de a lichida birocrăția și de a face inofensive «coautorii» și misiții de idei.

— Deznădăjduit, inovatorul Apostolescu cere sprijinul presei. La 21 aprilie 1971 (au mai trecut deci ani) «Informația Bucureștiului» publică un articol intitulat «Inovația este excelentă — rutina... domină situația», prin care se face publică ideea tehnicianului Apostolescu și se înfierăază tembelismul și reaua credință a opozițioanelor. După trei luni ziarul publică un nou articol («Justificările — impediment substanțial în remedierea unor carente») prin care se amendează în termeni și mai drastici atitudinea inginerului M. Dinescu.

— De data aceasta un prim ecou favorabil, dar nu la minister, ci în rîndul colegilor noștri de la televiziune. Micul ecran programează o emisiune consacrată cazului Apostolescu («În luptă cu inerția», semnată de Anca Arion). Beneficiind de tehnica montajului, televizorul așază față în față doleanțele inovatorului și răspunsurile adversarului principal, M. Dinescu. Acesta din urmă, plitșit sau îndirîjit de întrebările reporterului, își spune pe șleau gîndurile: Nu aprobă o asemenea inovație, deoarece «n-am nevoie de bătaie de cap» (sic!).

— În sfîrșit, «capturan» mediilor electrice ajunge și pe masa conducerii ministerului. Se dispune instituirea unei comisii de expertiză care se deplasează la Constanța pentru a cere și părerea beneficiarului principal, «Navlomar». Succes pe toată linia. Inovația proiectantului Radu Apostolescu este apreciată drept excelentă! La o normă de încărcare a vaselor de

4 000 tone zilnic (sau cît preconizează proiectul) se obțin economii de circa 3 000 dolari. «În mod cert (arată negru pe alb consilierul Cimpeanu și vă rugăm să rețineți acest nume) sporirea normelor de operare a navelor în posturi duce la reducerea navlului... economia întregului contract este favorabilă navlito-rului».

— Comisia de anchetă întocmește un plan de măsuri pentru realizarea inovației propuse de R. Apostolescu, iar la 7 decembrie 1971 inginerul M. Dinescu (chiar dumnealui în persoană) trimite o scrisoare pe adresa «Informației» în care se declară de acord cu proiectul în cauză întrucît «propunerea prezintă avantaje tehnice și economice prin aplicarea ei». Se anunță elaborarea documentației tehnice și se fixează data de 20 august 1972 pentru finalizarea «proiectului de mîrire a capacităților de livrare a cerealelor» în portul Constanța.

— Și totuși nimic! Nimic chiar și după ce propunerea inovatorului Apostolescu a fost aprobată magna cum laude. Speriați de avantajele inovației, și mai cu seamă puși în situația de a justifica cheltuirea celor 50 de milioane (bani investiți în reutilizarea silozurilor după o tehnică anacronică), reprezentanții ministerului au făcut rost de o nouă ședință de expertiză prin care au declarat proiectul de inovație nerentabil. Parodia s-a desfășurat sub directa îndrumare a inginerului M. Dinescu, iar din cadrul comisiei a făcut parte chiar și economistul Cimpeanu,

reprezentantul Navlomarului, deci omul care avizase favorabil proiectul în cauză. De data aceasta, din lipsă de argumente, s-a trecut la modificări grosolane. Astfel, în actul oficial, întocmit de inginerul N. Mărințu, valoarea investiției pentru transportoarele cu bandă inferioară este fixată la 248 000 lei, iar valoarea montajului (deci încheierea unor șuruburi!) la un milion lei. Mutatis mutandis, concluziile «expertului» ar suna prin intermediul unei parabole cam așa: pentru a-mi cumpăra un televizor scot din pungă 4 000 lei, iar pentru transport și instalarea antenei, 16 000 lei!

— Oftînd, inovatorul Radu Apostolescu ne roagă în final să nu publicăm odiseea proiectului de inovație.

— Dorința mea expresă este de a propune prin intermediul «Flacării» adoptarea unui sistem de selecție și promovare a invențiilor, care ar avea menirea de a aprecia în mod competent dosarele cu invenții și inovații, care nu s-ar mai prezenta sub numele autorului ci, la fel ca în concurs, pe baza unui cod. Membrii comisiei, aleși din rîndul specialiștilor din întreaga țară, s-ar prezenta, prin tragere la sorți, la discutarea proiectelor. Deci să zicem, azi, iulie 1974, comisia are de discutat șapte proiecte de motoare electrice. Comisia este formată din 10 experți, aleși prin tragere la sorți din cei 100 aflați în evidența oficiului, specialiști ai unor întreprinderi și institute din țară. După avizare, oficiul ar putea dispune realizarea prototipului (în ateliere proprii sau în ateliere de asamblare realizate cu sprijinul unor întreprinderi) apoi, prin prospectarea pieței interne și externe, la aplicarea lui în practică. Secretul operațiilor ar constitui principala garanție a succesului. Într-o asemenea situație inovatorul n-ar mai avea de-a face cu șefi invidioși sau necinșți, cu «specialiști ignoranți», ar scăpa de balastul coautorilor iviți peste noapte și și-ar vedea visul cu ochii procedînd urban, legal, spre interesul său și al progresului tehnico-științific. Aceasta e propunerea mea.

— O supunem discuției publice rezervîndu-i spațiu într-un număr viitor al revistei noastre.

Liviu TIMBUS

MISTREȚUL ÎNFURIAT.

În apropiere de satul Roșia Nouă (județul Arad), tînăra Maria Iacob aflată cu vacile la păscut, a fost atacată de un mistreț apărut ca din senin. A intervenit la timp un sătean aflat prin apropiere care a pus fiara pe fugă și a transportat de urgență victima la spital. Analele vînătorești pome-nesc arareori asemenea întîmplări, dovadă că, anul acesta, porcii sălbatici s-au înmulțit peste măsură, iar foamea îi îndeamnă să devină agresivi. (T. Lefter)

NĂȘULE! Dialog strict autentic cu conductorul C.F.R. al cursei de seară Panciu—Mărășești, în 28 decembrie. «Nășule, cînd ajungem la Mărășești?» «Ar trebui la și jumate, dar cred că o să ajungem mai devreme, ca are mecanicul o treabă în oraș». Fără comentarii. (V. Tudor)

DAR DE ANUL NOU LA LUSAKA. Cititorii Bibliotecii centrale din capitala Zambiei vor găsi de astăzi înainte pe rafturi cărți despre istoria, economia și literatura României—darul de Anul nou făcut de Biblioteca Centrală de stat din București. (L. Teodorescu)

NU-I ADEVĂRAT! Cităm din declarația inginerului Paul Davidescu din direcția drumurilor și spațiilor verzi a municipiului București, publicată la 25 decembrie 1973 în ziarul «România liberă»: «Chiar azi a început montarea barelor de susținere... ale pasajului de la Universitate». N-a început încă nimic. Cel puțin pînă în ziua de 7 ianuarie cînd scriem aceste rânduri. Poate că intențiile de viitor ale numitei direcții sînt cele mai bune. Deocamdată, însă... (N. Isculescu)

BRONZ VÎLCEAN. Cu prilejul săpăturilor pentru turnarea fundațiilor unei școli la Rîmnicu Vîlcea au fost descoperite patru colibe cu vetre de foc din epoca bronzului. A mai fost scoasă la iveală o a cincea vatră de lut ars, aparținînd aceleiași culturi proto-dacice. Se așteaptă cuvîntul specialiștilor asupra originii și memoriei celor două statuete zoomorfe din piatră descoperite lîngă această a cincea vatră. (Gh. Ciobotaru)

CEL PUȚIN UN ZIAR. Prin autogara Cîmpina trec zilnic mii de oameni, venind și plecînd în toate direcțiile, de la ora 5 dimineața pînă la ora 24. Ei bine, în acest răstimp nu găsești în frumoasa autogară un singur ziar sau o revistă. Motivul e simplu: nici pînă la ora aceasta nu a luat ființă un chioșc de difuzarea presei aici. Să nu mai vorbim că ar trebui înființată o microlibrărie, o papetărie și cite altele. E așa greu? (T. Lefter)

PSEUDOAVIZ. «Stimate cumpărătoare, vizitați cu încredere magazinele noastre de confecții, unde veți găsi un bogat sortiment de pantaloni de femei pentru sezonul estival: roșii, bleu, vernil, albi, cu dungulițe, croiți din materiale ușoare, anticănuclare». (N.N. — Nu căutați acest aviz, nu-l veți găsi nicăieri, nu căutați însă nici pantalonii de iarnă; pierdeți timpul de pomană). (O. Arcadie)

«CLOPOTUL» SUNĂ A-LARMA. Aflăm din ziarul «Clopotul» că județul Botoșani dispune de o bază meliferă care ar permite triplarea numărului actual al albinelor. Aflăm de asemenea că în '73 albinele au murit în proporție de aproape 30%, o parte intoxicată cu substanțe chimice folosite împotriva dăunătorilor, o parte de foame: unii au făcut economii la asigurarea necesarului lor de hrană. (V. Tudor)

TIC NERVOS. La magazinul bucureștean specializat în desfacerea articolelor fotografice aflat pe Bulevardul Magheru, vînzătoarea a căpătat un tic nervos din cauza lipsei de sortimente de hîrtie fotografică, fiind obligată să răspundă invariabil: n-avem, n-avem, n-avem.

— Dar de ce nu cereți depozitul să vă aprovizioneze?
— Pentru că a intrat în inventar...

— Nu era oare firesc ca înainte de a intra în inventar depozitul să fi aprovizionat magazinele?

— Da, dar atunci lucrurile ar fi decurs normal... (V. Tudor)

PĂZEȘTE-MĂ DOAMNE DE PAZNICI. Un câprioar a făcut imprudența de a nu se feri din calea ocrotitorilor săi, paznicii de vînătoare ai filialei Caransebeș, Nistor Talpeș și Jarco Ștefanovici. Rezultatul: a fost împușcat. Există «rezultate» și pentru cei doi paznici: retragerea permiselor de portarmă, desfacerea contractelor de muncă și întocmirea dosarelor de cercetare penală. (E. Pascu)

CENTENAR BUZOIAN. Recent s-au încheiat manifestările prilejuate de sărbătorirea centenarului bibliotecii Liceului «B.P. Hasdeu» din Buzău. Înființată în urmă cu un secol de profesorul și omul de cultură Bazil Iorgulescu, biblioteca s-a afirmat de-a lungul anilor ca un important instrument de lucru pentru elevii și oamenii de cultură buzoieni. (L. Teodorescu)

VÎNT BUNI! Luna decembrie 1973 a marcat o nouă premieră navală românească: plecarea în prima sa cursă a cargoului «Nășaud». Inimoișii reprezentanți ai orașului de pe Someș au ținut să-și manifeste dragostea lor pentru marinarii noului vas cu un nume atît de drag lor. Astfel, o delegație a orașului a fost prezentă la plecarea navei pe mările lumii, urînd echipajului tradiționalului «vînt bun!» și oferindu-i daruri și amintiri. La rîndul lor marinarii «nășaudeni» au trimis «confracțiilor» din nordul Transilvaniei, printre altele, gîtul tradiționalei sticle de șampanie, spartă la lansare. (N. Isculescu)

CEAPĂ CU PORTOCAL. Vînzătorii de legume și fructe din Buftea au descoperit un mod original (... dar nu cine știe ce) de a-și desface produsele. Astfel, cine vrea să cumpere, să zicem, cartofi se trezește automat și cu 1—2 kilograme de roșii, iar amatorii de ceapă sînt gratulați cu portocale. N-am aflat încă dacă procedeul are valabilitate și invers! (T. Lefter)

TRECĂTOARELE IUBIRI — un nou film de Malvina Urșianu. Ne vom reîntîlni, pe ecran, cu Silvia Popovici, Gina Patrichi, George Motoi, Cornel Coman, Mihai Pălădescu, Beate Fredanov. Imaginea—Sandu Intorsureanu, Gheorghe Fischer. Muzică—Tiberiu Olah. Filmul a fost realizat sub egida Casei de filme nr. 3. (C. Ion)

VIITORII ȘOFERI ÎNVĂȚĂ ȘI LECȚIA OMENIEI. În ultimele zile ale anului 1973, 322 de elevi ai Școlii de șoferi profesioniști din Aiud au donat Centrului de recoltare 65 de kg de sînge. (E. Pascu)

CE-ADUCE ANUL... Cîte zile anul are, tot atîția nou-născuți. 1973=365 de copii veniți pe lume în localitatea cu nume istoric Podul Iloaiei. (E. Pascu)

ESCULAP ÎN FAȚA ȘEVALETULUI. Galeria de artă cluje-nă au găzduit la finele anului trecut o interesantă expoziție a 21 pictori medici din întreaga țară. (T. Tomescu)

O FLOARE PENTRU FIECARE. Lucrătorii horticoli ai Codlei ne promit pentru anul acesta peste 20 milioane de flori. Cele mai multe vor fi garoafele de Codlea, care și-au cîștigat de mult o binemeritată faimă, atît în țară cît și peste hotare. (T. Tomescu)

JUBILEU LA «BACOVIA» Zilele acestea Teatrul dramatic «Bacovia» din Bacău sărbătorește 25 de ani de la înființarea sa. În această perioadă la sediul teatrului au loc spectacolele: «Trecere prin veranda verde» de G. Genoiu, «Preșul» de Ion Băieșu, «Pădurea împietrită» de R. Sherwood, «Intrigă și iubire» de Fr. Schiller, «Interesul general» de A. Baranga. (O. Arcadie)

VARA PRAF, IARNA NOROI. Deși construcțiile au fost terminate în decembrie 1972, refugiile pentru stațiile de mașini de pe strada Emil Racoviță din Capitală au rămas în aceeași stare primitivă pînă în decembrie... 1973 vara praf, iarna noroi, călătorii fiind obligați să aștepte, în asemenea condiții, apariția fericitului mijloc de transport. (V. Tudor)

DACĂ NU VINE SACUL LA MOARĂ, VINE MOARA LA SAC. În satul Crasna-Lenca, județul Botoșani, cetățenii așteaptă acasă și moara le vine pe roate. Conducerea C.A.P. din localitate a montat o moară cu valțuri pe o remorcă cu roți, care e trasă de un tractor. Odată sosită la «amatorul» de măcinat, tot tractorul este acela care pune moara în mișcare. (L. Teodorescu)

ÎN PĂRĂSIRE. Lîngă stația-gară Borzești, municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, județul Bacău, se află bustul eroului Gh. Donici (1848—1916). La ora actuală, monumentul e lăsat în părăsire. Aleile ce duc spre el sînt deteriorate, soclul este înclinat. Treptat—treptat, monumentul se va degrada. Și aceasta în vîzul autorităților locale. (N. Isculescu)

UN CALENDAR DE UN FEL DEOSEBIT. Nu demult a apărut «Calendarul sportiv al județului Hunedoara—1974». Lu-crarea cuprinde toate competițiile, pe discipline sportive, din calendarul republican cît și cel județean. (Gh. Ciobotaru)

SPORTIVELE DIN ORADEA au participat la concursul de gimnastică feminin «Cupa 30 Decembrie». 20 de reprezentante ale școlii sportive orădene s-au remarcat în mod deosebit.

Cîștigătoarele au primit premii în obiecte, diplome, materiale sportive. (C. Ion)

IA ROMÂNEASCĂ «ÎN CIRCUITUL» LONDONEZ. Un costum popular românesc din zona de nord a Moldovei îmbogățește de cîteva zile colecțiile Muzeului «Albert și Victoria» din Londra. Manifestîndu-și satisfacția, directorul muzeului, Sir John Pope Hennessy, a declarat că prezența costumului popular românesc în sălile muzeului va facilita aprecierea măiestriei artei populare românești. (Gh. Banu)

COLECȚIONARI. În holul internatului de fete al Liceului «Calistrat Hogaș» din municipiul Piatra Neamț, din inițiativa pedagogului Codrina Angelescu, s-a deschis o expoziție de costume naționale vechi din zona Văii Bistriței. Ele au fost colecționate de elevetele internatului din diferite sate ale județului Neamț, majoritatea acestor podoabe depășind vîrsta de 80 de ani. (O. Arcadie)

NUMĂRUL 60 000. Cartea cu acest număr a fost înregistrată recent la biblioteca orășenească din Tîrgu Neamț. Cel de-al 60 000-lea volum intrat în fondul de cărți al bibliotecii este lucra-

rea profesorului universitar clujean Ștefan Pascu, intitulată «Mihai Viteazul, Unirea și centralizarea Țărilor Române». (V. Tudor)

FELICITĂRI. La magazinul O.C.L. Alimentara din orașul Plo-peni, județul Prahova, s-au pus în vînzare sticle de apă minerală etichetate la Harghita și capsulate la Borsec! (L. Teodorescu)

PE O STRADĂ DIN BRAȘOV. Citim pe o firmă instalată pe un imobil din centrul orașului: «Fabrica de postav Brașov — CREȘA PENTRU COPIL». Creșa pentru adulți unde o fi? (N. Isculescu)

N-AVEȚI UN 36 ÎN PLUS? În 28 decembrie, ora 9,30 dimineața, discuție cu controlorul I.T.B. de la capul autobuzelor 36 și 80. «Ce ne facem cu 36 că n-a venit de o oră? Măi pare rău, dar n-am nici un 36. Cine vrea să ajungă în oraș să ia un taxi!» Scurt și cuprinzător. (Gh. Ciobotaru)

SĂ SPERĂM CĂ ÎN NOUL AN... La începutul modernului bulevard Ion Șulea din cartierul bucureștean Titan s-a deschis de curînd, la parterul unui bloc, un nou complex de deservire. Populația cartierului are un motiv în plus să fie mulțumită, dar nedumerirea noastră, mai veche, rămîne mereu actuală: cînd se va deschide, în sfîrșit, pe artera amintită și o frizerie? Cei care se ocupă de așa ceva ar trebui probabil... săpunii. (C. Ion)

BASME POP. Cu prilejul noului an, în parcul din centrul orașului Focșani a fost deschis tradiționalul «orașel al copiilor», alcătuit cu multă fantezie și mult gust de edilități focșăneni. Copiilor, care au luat cu asalt căsuțele coborîte din basm sau personajele poveștilor populare, le-a fost rezervată însă o surpriză neplăcută: puternice megafone transmiteau neîncetat muzică pop! Și cînd te gîndești că discurile cu poveștile lui Petre Ispirescu stau nevîndute în magazine. (E. Pascu)

ENERGETICĂ. La Institutul de studii și proiectări energetice se iau actualmente măsuri pentru ca unele centrale termoelectrice, alimentate cu gaze sau păcură, să treacă pe consumul de cărbuni. Folosirea priorității, în acest scop, a combustibililor solizi (și în mod special a lignitului din bazinul carbonifer al Olte-niei) va elibera o mare cantitate de păcură și gaze naturale, atît de solicitate în ramurile industriei petrochimice. (O. Arcadie)

CIORAPI DE VIAȚĂ LUNGĂ. La complexul-cantină Hasdeu din Cluj, odată cu cartelele care se vizează, puteți cumpăra fibre de melana «din pachet», ciorapi fără dungă și portofele cu portretul actriței favorite. S-au reprofilat salarietele cantinei, în vînzătoare la tarabă? (V. Tudor)

CĂLIMĂNEȘTI LA ALEXANDRIA. Nu demult în incinta spitalului județean din Alexandria s-a descoperit un izvor de apă termală care are întru totul caracteristicile celor de la Călimănești. Folosită în tratarea unor afecțiuni digestive, sursa respectivă a dat rezultate excelente. (L. Teodorescu)

LA COPCĂ, PE COPCĂ. În județul Galați pescuitul la copcă a debutat cu succes. În bălțile Sovirca și Cotul Chiului se pescuiește cu năvodul pe sub gheață. Totodată, în alte bălți, care au fost populate cu puiet și care acum sînt înghețate, s-au practicat copci pentru ca peștele să nu se asfixieze, cum s-ar zice, să nu se ducă pe copcă. (N. Isculescu)

INTERCONTINENTAL-II Vizavi de noua clădire a Academiei de Studii Economice din București se construiește, în ritm de trei etaje pe lună, un hotel de 20 etaje. Alte date: 73 metri înălțime, 530 locuri de cazare, restaurant, 2 baruri, autoservire. Noul hotel, denumit «Dorobanți», va fi dat în folosință la 30 iunie 1974 — declară inginerul Petre Turtoiu, șeful șantierului.

— Credeți?
— Nu cred, sînt sigur, în ritmul în care lucrăm noi, deși macara, de exemplu, n-am avut decît din octombrie. Repet, nu cred, sînt sigur. (M. Fodoreanu)

CÎMPULUNG MOLDOVENESC, EDIȚIE NOUĂ. Recent a fost pusă parțial în funcțiune la Cîmpulung Moldovenesc, și încă înainte de termen, o nouă filatură de bumbac. Întreprinderea este dotată cu mașini moderne de un mare randament. Cîteva sute de femei din vechea așezare moldovenească vor avea astfel posibilitatea să se califice. (Gh. Ciobotaru)

ALO! TÎRGU MUREȘ! Recent, la Tîrgu Mureș s-au asigurat pentru abonajii încă circa 3 000 linii telefonice. Totodată se va realiza în curînd legătura automată telefonică interurbană. (C. Ion)

20 DE EXPOZIȚII ÎN TR-UN AN. Este lăudabilă performanța unei săli, și nu prea mari, a Galeriei de artă din Bacău, în 1973. Cu de două ori mai mulți vizitatori decît în anul anterior, însemnînd peste 15 000 amatori de artă plastică. La populația orașului de 120 000 de locuitori, aceasta reprezintă o cifră cu semnificații pentru viața spirituală a băcăuanilor. (E. Pascu)

INFORMAȚII JURIDICE. Pentru a explica și lămurii cetățeanului drepturile și obligațiile sale, ce decurg din legislația pe plan național, ca și din deciziile și hotărîrile consiliilor populare locale, în municipiile Bacău și Gheorghe Gheorghiu-Dej s-au înființat pe lîngă primărie «puncte juridice» cu orar fix (o dată pe săptămînă) unde dau consultații juriști, economiști și alți specialiști din localitățile respective. O foarte interesantă inițiativă. (O. Arcadie)

NU SÎNT «GOGOȘI». Gogoși neobișnuit de bune se vînd la gogășeria de pe Calea Griviței, cam vizavi de Nord Hotel. La început nu-ți vine să crezi, atît sînt de deosebite de insipidele lor surate pe care le găsești pretutindeni. Vînzătoarea, care le și face la fața locului, ar merita dacă nu altă recompensă măcar o hotă ce ar scuti-o de fumul înăbușitor de la fiecare șarjă pusă și scoasă de la copt. (M. Fodoreanu)

DI PI LA MOINEȘTI. În orașul petroliștilor moldoveni se află în construcție un spital cu 200 de paturi și policlinică. În cazul cînd constructorii își vor ține cuvîntul — și nu numai constructorii, fiind vorba și de dotarea lui materială — anul acesta spitalul își va deschide porțile. Sîntem optimiști. (L. Teodorescu)

CIORAPI VĂRGATI. Ați aflat de noua invenție a industriei noastre de ciorapi? Este vorba de ciorapii-chilot «Adesgo» care dau impresia că le lipsesc fire din cauza proastei vopsiri (în dungii). Urați fabricii producătoare ca în acest an să aibă cît mai puține invenții de acest fel. (Gh. Banu)

unde vedem filmele?

CIVILIZAȚIA ÎNCEPE DIN HOL (I)

Ceea ce vrea sau ceea ce își închipuie Ray Bradbury în al său 451° Fahrenheit nu este posibil, nici acum și nici mai încolo; va mai curge multă apă și peliculă pînă va sosi ziua în care ne vom cumpăra filmele dragi bobină cu bobină, kilogram cu kilogram și ni le vom proiecta liniștiți, acasă, pe perețele din dreapta sau din stînga. Pînă atunci, destinul nostru de cinefili cu picioarele pe pămînt este să vedem filmele în colectiv, răsuflete în răsuflete, într-un spațiu cu sau fără gunoarie și mîcuri de țigări pe jos, numit *sală de cinema*. Oricît te-ai strădui, nu poți trăi o viață întreagă — de cinefil, se înțelege — doar la Scala, la Patria ori la Capitol, așa cum, în viața de toate zilele, nu te poți hrăni doar cu cotlete și carne de pui. Din cînd în cînd tot trebuie să mai intri și la *Rahova* ori la *Buzești*, Ba, de ce nu, și la *Progresul* (pe Șoseaua Giurgiului). Nu este nici o rușine să vezi un film, chiar și un Antonioni, într-o sală căreia, să nu ne ascundem, continuă să i se spună «de mahala». Nu este o rușine, este doar o împrejurare foarte tristă. Pentru că multe din aceste cinematografe chiar așa au rămas, «de mahala». Pentru că de mult amar de vreme nu s-a opintit nimeni să le salte din această condiție jalnică. Nu cerem scaune plușate, covoare și draperii asortate, plante exotice și holuri de aeroport internațional la tot pasul. O mină zdravănă de gospodar, ceva mai multă dragoste pentru această artă — numită cinema — din partea celor care se numesc și ei, atît de frumos, «responsabili de cinema», pot, dacă nu să facă minuni, cel puțin să schimbe aerul din sală. Pentru că a venit vorba de minuni, trebuie să reamintim că una s-a împlinit, este cea de la *Viitorul*, care, încet, încet, cu ambiție și demnitate, se transformă într-un *cinematograf de artă*. Totul se trage de la neastîmpărul și tenacitatea noului responsabil, poetul Ion Luga. Dar, să fim realiști: chiar într-o țară plină de poeți ca a noastră, nu avem atîția stihuitori cîte cinematografe proaste. Oricum, este mai bine ca poezii să ia conducerea după ce alții au redescoperit rostul măturii și încăpăținarea de a agăța niște fotografii în vitrine. Pentru că, nu de puține ori, firma cinematografului de aici începe. Într-o sală care te anunță, de la intrare, că și la ea și la spectator s-a gîndit cineva că nu este doar un refugiu dotat cu ecran îngust sau panoramic, poate că tînărul certat cu ordinea și curățenia n-ar mai lăsa în dreptul scaunului un maldăr de coji de semințe. Întreb pe elevul Anton Nacu dacă i-a plăcut «Misiunea secretă a căpitanului Cook». «Destul de al dracului». «De ce ai aruncat hîrțile de la napolitane pe jos?» «Păi ce, nici aici nu avem voie?» De ce «nici aici?», adică la *Buzești*? Desigur, nu este vina cinematografului respectiv că i s-a plantat în coastă o cosmelie deasupra căreia se află scris «Sepcărie» dar dincolo de geamul căreia se văd, mai ales, suțiene și portjartiere; vina de la *Buzești* este că vitrinele sale anunță «În programul viitor — Torino negru», dar nimeni nu s-a îndurat să atîrne o fotografie, locurile destinate pozelor rînjind hîde, că filmul la zi este prezentat a fi color, dar în sală rulează o copie alb-negru, că în hol, sub afișul «Veronica se întoarce» nu se află Veronica ci Silviu Stănculescu în «Vifornița», ceea ce este cu totul altceva, că în pardoseala de la intrare, mîncată de vreme, s-a strîns apa, că în holul sus-amintit, în afară de două afișe — strîmb agățate — cu «Vacanța de iarnă a elevilor», nimic nu mai are legătură cu filmul. Intră ca în casa nimănu, te porți ca atare.

Dacă ai ieșit de la *Buzești* și cineva te întreabă de unde poți să cumperi «toată ziua lapte» o scoți repede la capăt: te uiți peste drum și vezi un anunț cu litere de-o șchioapă. Dacă ai ghinionul să îți se ceară «știți unde este cinematograful *Dacia*?» e mai greu: ce-i drept, se află lângă «toată ziua lapte» dar numele stă scris hoțeste, pe colț, și cu litere pe verticală. Dai puțin capul pe spate, îl vezi. Mă rog, nu acesta ar fi păcatul cel mai mare. *Dacia* se dezvăluie, cu tot ceea ce este al ei, abia cînd ai intrat în hol, acolo unde singurul *bun venit* se cheamă «staționarea interzisă». Atît. Bine că pereții sînt totuși vopsiți în gri deschis. Cinematograful *Rahova* pare cu totul năclăit în bradolină. Cafeniul, posomorît și murdar, miroasă sufocant de cărbuni. «Acum tot e bine — Îmi spune o spectatoare, Livia Crînguș — cîndva se scurgea apa prin acoperiș și pe pereți creșteau ciuperci. Păcat că acest cinematograf s-a specializat în umilirea filmelor bune. Aici am văzut «Începutul», aci am venit acum pentru «Monolog», nu am timp să mă duc în centru».

De la *Rahova* la *Timpuri Noi* faci cel puțin 20 de minute cu mașina. Merită însă. Ca să-ți dai seama — pentru a cita oară? — că nepăsării îi priește și pe bulevard, că nu are domiciliu stabil doar în cartierele marginase. Neavînd un statut precis, fiind destinat cînd scurt metrajelor, cînd filmelor pentru copii, cînd lui «ce mai pică» (săptămîna aceasta nimerise acolo *Monte Carlo*), cinematograful nu mai știe nici el pe ce să o dea. Ca să se cheme totuși că este cinematograf, păstrează pe pereți fotografiile de acum 10-12 ani ale unor actori, ce-i drept îndrăgiți și acum. Ca să astîmpere gurile rele ale criticii, care au tot cerut profilarea lui pe documentare, și-a pavozat doi pereți cu fotomontaje care au dubla calitate de a fi și documente și de a aparține și timpurilor noi: fotografia hotelului Intercontinental, deasupra căreia se profilează amenințător o macara și portretul doctoriței Aslan, peste care se arcuiește, ocrotitor de data asta, un microscop. În rest, același hol al nimănu.

Magda MIHĂILESCU

CINE, CE, UNDE, CÎND?

- Gene Hackman (*Filiera*) se reîntîlnește cu regizorul Arthur Penn pe platourile filmului «Turnul întunecat». De fapt, Penn este cel care l-a lansat cu adevărat pe Hackman, în «Bonnie și Clyde»: «Pînă atunci mai apărusem în 5 filme, dar numai în roluri neînsemnate» — mărturisește actorul, astăzi deținător al unui Oscar.

- «Este atît de stupid, oare, să mai crezi că se va reîntoarce moda filmelor romantice?» — se întreabă Ingrid Bergman, exasperată de ultimele propuneri ce i s-au făcut, toate filme de groază. «Prefer să-mi privesc vechile mele pelicule la televizor, decît să apar în altele care i-ar stînji pe copiii mei» — continuă actrița.

- Filmul «Dreptul de a iubi» ne-a făcut cunoștință cu un tînăr regizor francez, Eric Le Hung, care în momentul de față transpune pe ecran povestea dramatică a destinului unui grup de tineri minioși. Dealtfel, titlul sună chiar așa: «În culmea miniei».

- Operatorul polonez Wladyslaw Slesicki a terminat, în calitate de autor total (scenariu, regie, imagine), filmul «Prin pustiu și prin junglă».

- Cinci documentare italiene participă la cursa pentru dobîndirea Oscarului '73. Printre ele se află «Violența și îndurarea» de Brando Giordani și «Orașul sărăciei» al lui Giuseppe Ferrara, ambele filme fiind anchete sociale cu puternice rezonanțe în rîndurile opiniei publice.

- Pentru că de cîteva săptămîni îl avem din nou oaspete pe Roger Moore (serialul Brett și Danny), nu strică să știm ce face simpaticul fost Sfant. În prezent, filmează într-un polițist, «Aurul», semnat de Michael Klingner.

LEIGH TAYLOR-YOUNG, partenera lui Omar Sharif în filmul *CĂLĂREȚII*, fosta soție a lui Ryan O'Neal (*Love Story*), regretă că «nu a apucat epoca de aur a star-systemului».

actori
și roluri

• ANNIE GIRARDOT și MARLÈNE JOBERT au, în filmul lui Rémo Forlani, același nume: «JULIETTE ȘI JULIETTE».

predispuși la infracțiune

3 ZILE, ÎN 3 ATELIERE DE REPARAȚII AUTO, ÎMPREUNĂ CU ORGANELE DE MILIȚIE

Garajele sau atelierelor de reparații auto nu sînt doar locul unde șefii fumează țigări Dunhill, iar ucenicii Snagov, ele sînt totodată și mai ales un microunivers al muncii, cu sarcini de plan, angajamente, griji și uneori piese de schimb. Altfel spus, am pornit în această anchetă fără cuvenitele prejudecăți în astfel de împrejurări, n-am căutat și n-am găsit infractori, am încercat, solicitîndu-ne cit ne-a fost cu puțință simțul obiectivității, să descoperim motivele pentru care, în ultima vreme mai puțin, în anii trecuți mai mult, garajele ajunseseră o speranță plină de spaime a proprietarilor de autovehicule. Potrivit pentru un reportaj nu este însă de a spune totul de la început, ci de a dezvălui fiecare lucru la timpul și locul cuvenit. Să procedăm deci gazetărește:

Capitolul întâi: CLIENȚII

Marin Ghica, tehnician în Ministerul Construcțiilor Industriale, fiind proprietarul unui Ford Taunus pe butuci, avînd prin urmare nevoie de un meșter acasă, se prezintă la unitatea Ciclop din bulevardul Bujoreni. Funcționarul din minister, el însuși organ de control și apărător al legii, nu se prezintă însă la conducerea unității, ci, îndrumat de alți salariați ai statului (deși unitate a industriei locale, CICLOPUL aparține tot statului) ia legătura direct cu meșterul Nacea. Se va vedea că acest amănunt în aparență neînsemnat și într-un fel justificat devine un element esențial al unei

ordini care și aici se numește tot socialistă. Eludînd disciplina, tehnicianul se va afla la cheremul meșterului care nu se sfiește să profite: «Se face, dar vă costă». Cei doi convin ca mașina să fie adusă la garaj. Cînd? — Incepe o lungă și încălțată tocmeală. Meșterul: «Săptămîna asta mi-e imposibil». Clientul: «N-aveți grijă, fac eu cinste. Încercați, totuși». Meșterul: «Așa zic toți. Eu am nevoie de bani. Zilele trec». Încolțit, Marin Ghica scoate banii din buzunar. Mașina e adusă la garaj și rămîne, deși nu i se fac încă formele de intrare. Un Ford Taunus în mărime naturală nu poate fi confundat cu o jucărie și totuși nimeni nu-i sesizează prezența insolită. O obișnuință? Cu riscul de a mă pripri, răspund afirmativ. Șantajul continuă deghizat. Clientul este repartizat «la cei mai buni doi băieți». Recunosător, Marin Ghica bagă din nou mina în buzunar. Dar nu se pricepe cît să scoată și băieții se vaită: «Fără ceva substanțial nu ne-apucăm de lucru». Clientul se plînge meșterului care îl asigură că totul e în ordine. Relatează: «...doar o lună, o lună și ceva, ba nu se găsea una, ba nu se găsea alta. Cînd eram de față meșterul juca teatru: «Băiețel, ia mașina lu tovarășu' și ai grijă de ea». Reveneam și mașina era în aceeași stare. Am dat bani în stînga și în dreapta. Nimic. «Ceva substanțial», mi se spunea. «Aveți răbdare, le ziceam, să iasă treaba ca lumea și vă dau, nu duceți voi grija asta». Dar băieții o aveau și ba nu găseau oxigen, ba nu era vopsea. Prin cazagerie, Marin Ghica se plimba și discuta deci, putem spune, ca pe stradă: pleca și venea cînd voia, discuta și trata ca la piață. Salariații unității se comportă și el la fel, conform acestui sistem bizar de organizare și neobținînd ce-au vrut, livrează automobilul într-o stare care-l ajută pe client să se interneze de astenie nervoasă. După ce a încercat prin mită să obțină avantaje în detrimentul poate al altor clienți, deși sînt asigurat că toți fac la fel, Marin Ghica reclamă cazul conducerii unității. Meșterul Nacea refuză să-i elibereze devizul pînă nu-și retrage plîngerea. Clientul nu acceptă. A doua zi, aripile mașinii sînt deteriorate, dispar apoi capetele de bară iar casa de direcție este blocată. Nacea îi cere o adeverință prin care Marin Ghica să nege acordarea de mită. Refuză, și pînă la urmă, de teama șantajului la care este supus — actele de deteriorare a mașinii continuau — Marin Ghica eliberează meșterului o hirtie în care se declară mulțumit de reparația efectuată.

În fața organelor de control, meșterul Nacea neagă totul. Nu există dovezi, în afara logicii, a bunului-simț. Meșterul amenință cu darea în judecată pentru calomnie. Marin Ghica dă înapoi deși dispune de un martor, prea puțin în raport cu lucrătorul care are în spate o organizare care a favorizat și mai favorizează încă eludarea regulamentelor, a legii, atît din partea propriilor salariați cît și mai ales de către clienții ademeniți de un regim propice intervențiilor și relațiilor personale. Mai departe vom afla că acest sistem de organizare pare în ochii autorilor lui de neînlocuit. Pînă atunci consemnăm o primă justificare: «clientul are posibilitatea să-și supravegheze personal reparația și să evite eventualele înlocuiri de piese». Trecem peste caracterul copilăros al acestei afirmații (care prezintă atelierul ca pe un loc viran) pentru a aminti o altă uzanță care favorizează mita: clienții își ridică singuri piesele de schimb de la magazie (Automecanica, bulevardul Aeroportului). Magaziile devin astfel ceea ce veți citi în capitolul următor

Capitolul doi: CUTIA CU JUCĂRII

Un bărbat în puterea vîrstei, îmbrăcat elegant, cu trăsături frumoase. Sacii, cutiile din rafturi, masa încărcată de hîrtoage, podeaua goală plină de praf, scaunul vechi, hodorigit, îi scot în evidență, prin contrast, personalitatea. Din salariul lui (1 400) și al soției (aproximativ egal) și-a cumpărat un autoturism Dacia. Are copii mari, realizați, care se întrețin singuri. Are în spate o viață de muncă și în fața organelor de miliție. Cu miinile tremurînde răsfoiește cartonașele de eviden-

ță. E palid și emoția îl face tăcut. În pauze își aprinde o țigară Snagov.

- Aveți în magazie piese neînregistrate?
- Nu.
- Semnați o declarație în acest sens?
- Da.

Pe foaia albă, pixul Parker așterne litere strîmbe. Umerii magazinerului s-au încovoiat. Din spate pafe foarte bătrîn și această metamorfoză subită, inspirînd instantaneu milă, făcîndu-te să-i dorești nevinovăția, naște totodată întrebarea: de ce un om, un bărbat în puterea vîrstei, elegant, cu trăsături frumoase, copii mari și o viață de muncă în spate, este intimidat din pricina unui control obișnuit, legal și previzibil?

— Poftim, căutați!

Prin sondej sînt verificate cutiile din rafturi. O activitate migăloasă, necesînd multă răbdare. Totul este în cea mai perfectă ordine. Dumitru Dragomirescu, magaziner la Automecanica din bulevardul Aeroportului, prinde curaj. Desface, numără, împachetează.

— Vă mai întreb încă o dată, n-aveți piese neînregistrate?

- Nu.
- Desfaceți și cutia asta.

Notez la întîmplare din conținutul cutiei: bobină inducție, un set de 9 becuri, emblemă volan direcție, rulmenți de axă planetară, rotor, bulon ax braț suspensie, set cuzineți palier, curele de ventilator, lanț distribuție, manograf ulei, rulmenți ambreiaj, set garnituri cilindri frînă roți, becuri far etc. Toate în ambalaje de import, nedesfăcute. Pentru cele mai multe dintre aceste piese fișele de magazie erau lichidate. Adică n-ar fi trebuit să existe. Sau, mai corect: să existe dar înregistrate.

Șefi de secție, maștri, lucrători, organe de conducere sau simpli muncitori dau invariabil același răspuns: «Nu se poate ca în magazie să existe piese în plus. N-are de unde. N-are cum».

- Și totuși au fost găsite.
- Credeți-mă: nu se poate.

Consemnez aceste răspunsuri nu pentru absurdul comic pe care îl conțin; ci pentru a întări la rîndu-mi această idee: piese din import în plus n-au cum să existe într-o magazie; dacă totuși există, dar interlocutorii mei n-aveau cum recunoaște, înseamnă că rețeaua se complică, magazinerul nefiind în cadrul ei decît un pion ca oricare altul, înseamnă pe scurt că au fost comandate piese și neridicate, adică devizul clienților a fost umflat cu piese care nu s-au pus, sau, și mai rău, s-au pus alte piese, din atelier.

Așteptînd, timp de mai multe ore, rezultatul sondajului, am discutat cu mai mulți indivizi, clienți trimiși de mecanici să se intereseze personal dacă piesele de care au nevoie există în magazie. Unul singur a venit netrimis de nimeni, de bunăvoie și în mașina întreprinderii Teleconstrucția, Dumitru Teodorescu. Ascultați-l: «De ce să mă legitimez, am comis vreo ilegalitate, am băgat mina în buzunarul cuiva, nu chiar: ce vină îmi găsiți, am umblat pe la toate magazinele, n-am găsit piesa de care am nevoie, am venit aici, m-am interesat, am întrebat ca un om cinstit, n-am forțat pe nimeni... Etc. etc. Dumitru Teodorescu știe că magazinele nu vînd piese particulare, dar știe din experiența lui și a altora că uneori se mai întîmplă, știe atît de bine încît i se pare firesc: «am băgat mina în buzunarul cuiva, am întrebat ca un om cinstit» — cum la fel de firesc li s-a părut portarilor, celorlalți salariați să fie întrebați unde se află magazia de un client care nici măcar n-ascundea că n-a venit pentru a repara ceva. De la poartă, Dumitru Teodorescu a fost îndrumat direct la magazia care după lege n-are raporturi cu particulari și asta spune totul despre mentalitatea care stă la baza organizării atelierelor auto. Ar mai fi de menționat că la magazie, UCECOM nu mai făcuse vreun control de mai bine de un an. Clienți frauduloși, organizare în favoarea acestui gen de clienți, control defectuos și conștiința oscilantă a acestui totuși biet magaziner; totul pare astfel conceput ca la atelierelor auto acces să aibă în

viața neromanțată a unui inginer
cu cinci brevete de invenții (IV)

TARE CA FIERUL, IUTE CA OȚELUL

Stim cu toții: nu se poate dragoste fără industrie.

Or, fierul este baza oricărei industrii. Dar anual, pe glob, din șapte kilograme de fier unul se pierde, ruginește. Și e păcat. Zicala aia «tare ca fierul» rezistă datorită științei și nu folclorului. De milenii lumea luptă cum poate împotriva «poluării» fierului, iar Crișan V. Ioan de vreo 11 ani. Cel mai pretabil agent împotriva nepoluării fierului este zincul. Crișan a descoperit un agent de luciu numit CRIAZIN, adică o peliculă care «așezată» pe fier îl face inatacabil și lucios. Invențiile și inovațiile sale asta înseamnă. A făcut treburile astea în nopți de invenții. În acest fel s-a sistat importul substanței, ceea ce pentru statul român a însemnat economii de multe milioane. Dar, datorită unor intrigi complicate, nedemne de un serial, aplicarea procedurii a fost întârziată și nici acum n-o folosesc toate întreprinderile interesate din țară.

Și mai departe: ce a făcut Crișan după îndepărtarea sa din Institutul politehnic? 90 zile a stat acasă crezând că totul a fost o imensă greșeală și va fi reprimat cu onoruri. Dar nici vorbă de așa ceva. O mirșăvie n-ar fi mirșăvie dacă n-ar fi dusă pînă la capăt. După 90 de zile, s-a angajat la o instituție cit mai aproape de casă: doar la 4 stații de tramvai. O chema și o cheamă «Electroaparataj». N-a fost ceva semnificativ. Dar a început să se îmbolnăvească și mai mult și mai ales de o boală numită «memoroză». Student fiind, s-a dus într-o vacanță la Birsău de Jos. Istina, mama sa, l-a rugat să-i facă o cerere să poată dărați un kil de lînă. N-a știut să facă o cerere. Atunci. Dar înainte și după «Electroaparataj» Crișan a luat-o cu memoriile. Acasă are acum două dulapuri cu memorii și nu exagerez. Memorii prea intimiste, prea aceleași, obседant de aceleași. Într-un anume fel, lumea avea dreptul să-și zică «A, ăla!» Și apoi, noi, românii, n-am scăpat de turci făcînd memorii sultanului. Apoi, prin concurs, Crișan a intrat la I.C.P.E. (Institutul de cercetări și proiectări pentru industria electrotehnică). A răspuns excepțional, dar șeful comisiei l-a întrebat: — De ce ai ochelari fumurii? Te ascunzi de lume?

Crișan a tăcut. Putea, la urma urmei, să-și scoată ochelarii, să privească lumea, să lupte și să nu-i nască nevasta un copil frumos ca un fiord în fața unor dulapuri cu memorii. La figurat, firește. Deci, eroul nostru nu este perfect și nu ascund asta.

Eugen SECELEANU
(Va urma)

adevărul
despre eroi (IV)

SĂ PUI MÎNA ȘI SĂ VEZI CĂ FACI SĂ CREASCĂ O CASĂ, UN ZID DE FABRICĂ...

— Tovarășe Ene...

— ...Ene A. Dumitru.

— ...sînteți zidar aici, pe șantierul Platformei industriale Tîrgoviște, aveți 46 de ani și sînteți Erou al Muncii Socialiste. Iată ce am aflat despre dumneavoastră înainte de a vă cunoaște. Puțin sau foarte mult. Semnificativ sau aparent doar. Vă propun acum, că ne-am întîlnit, să discutăm cîte ceva despre toate acestea.

— Sînt zidar de cînd mă știu, adică din copilărie. Și tata la fel a fost zidar, și bunicul așîderea. Fiindcă la noi, în Bolintin, nu știu dacă știți, zidăria este sau a fost meseria celor mai mulți dintre bărbați. Cînd eram mic mergeam cu tata prin București și lucram ba la unul, ba la altul.

— Ce face tatăl dumneavoastră acum?

— E bine, sănătos. Are 79 de ani și pînă de curînd mai lucra. Fiindcă zidarii sînt oameni sănătoși, muncesc în aer liber, cu brațele.

— Cum ați ajuns să lucrați pe șantiere?

— Păi de vreo 25 de ani se construiește la noi, nu? Așa se face că am lucrat — să o luăm de la început, în ordine — la Brașov, la Iași, la Fabrica de penicilină, la Năvodari, Călărași, Constanța, Turnu Măgurele, din nou la București, am ridicat o anexă a Casei Științei, ca să știți și asta, și am participat la construcția sediului ICECHIM din Grozăvești, am lucrat în comuna Cățelu, la construcția Fabricii de preparate din carne, apoi la Danubiana, pentru ca în prezent să mă aflu aici, pe platformă, la Tîrgoviște.

— Cum este meseria aceasta a dumneavoastră?

— Cum este zidăria? Nu știu să vă răspund. Eu zic că este frumoasă, adică eu nici o clipă nu m-am gîndit că aș face altceva. Este grea, grea. A fost și mai grea, mai demult, cînd trebuia să-ți prepari singur materialul, să-l cari, să-l urci pe schele improvizate.

— Cine mai învață azi zidărie?

— Oho, sînt destui! Numai că nu toți cei ce se apucă ajung și zidari buni. Ca să ajungi zidar bun trebuie să-ți ascuți pe ăi mai vîrstnici, să stai mai întîi acolo jos la preparatul materialului, mai apoi să lucrezi migălos, pentru ca după vreun an să ajungi să faci tencuieli sclivisite, de care să fii mîndru. Să înduri frigul ori arșița, să lucrezi la înălțime, în poziții incomode. Cam atît.

— Toate acestea le cereți celor din echipa dumneavoastră?

— Toate acestea le cer celor 40 de zidari de la mine din echipă, pentru că le fac și eu. Exact.

— Cum se împacă viața de familie cu viața de șantier?

— Nevasta și cei doi băieți ai noștri locuiesc în Bolintin, avem casă. Eu apuc să-i văd o dată la o săptămînă; cînd lucram în București îi vedeam, normal, mai des. A fost mai greu cînd am stat departe de ei un an, am fost în R.F.G., cu echipa, să construim un hotel la Travemünde, la Marea Baltică. Dar mai apoi nevastă-mea a venit acolo și am stat împreună două luni.

— Cînd a fost asta?

— În '72. Hotelul proiectat și construit în întregime de români a fost și premiat, nu ați știut? În ce ne privește pe noi, zidarii, beneficiarul nu mai contenea cu laudele: «Mă, voi sînteți italieni!» (Fiindcă italienilor le-a mers vestea din vechime că sînt ăi mai grozavi zidari. Da' noi, ce italieni, eu sînt din Stoenesti de lingă Bolintin, parcă vă spusei...!?)

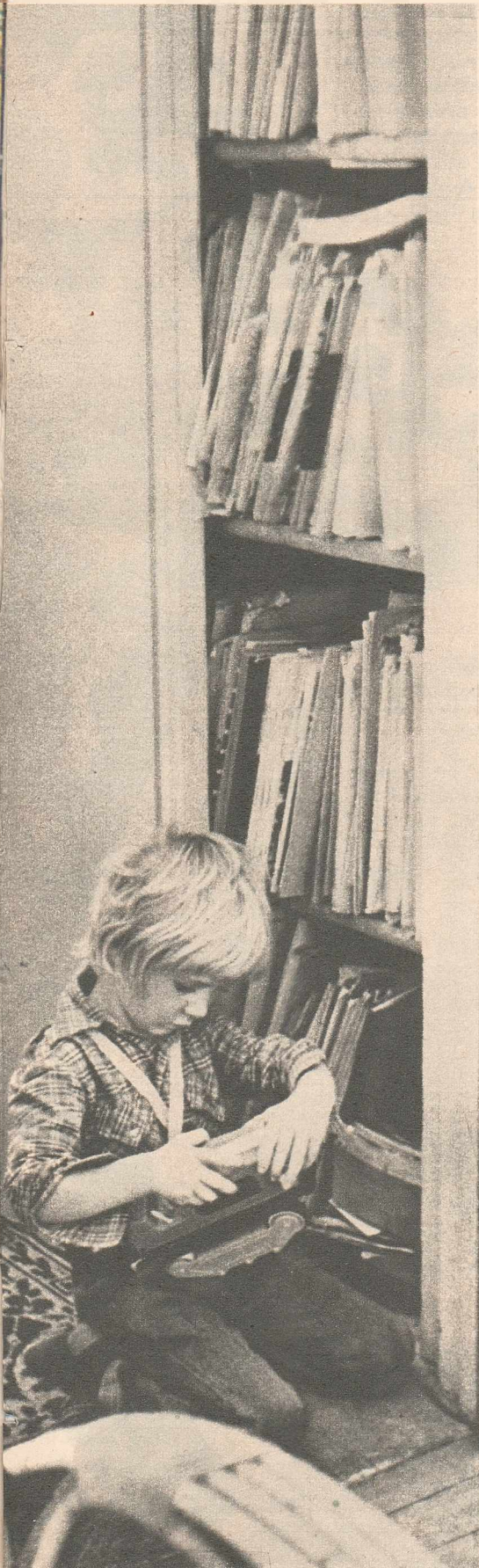
— Și aici, pe platformă, care-i treaba?

— Dom'le, este treabă serioasă, vedeți decantorul ăsta? (Între timp escaladăm marginile unui fel de nufăr gigantic din beton — decantorul care va aproviziona cu apă noua oțelărie aflată la vreo doi kilometri distanță) Va trebui terminată tencuiala, și asta repede de tot. Și încă o tencuială care să nu lase nici o crăpătură, altfel apa erodează decantorul.

— Cîte ore lucrează zidarii din echipa dumneavoastră?

— 10, 12, 13 ore. Lucrăm uneori și duminica, profităm de timpul frumos, fiindcă pe ploaie ori zăpadă este mai greu. Dar să știți că zidarii pe cît lucrează din greu și spornic, pe atîta cîștigă. Au mîini de aur. Știți în cît timp își ridică un om de la noi din Bolintin, că eu din Bolintin mă țin, casa? Într-o zi, maximum două; îl ajută 2, 3 veri ori prieteni. Pun toți mîna. Și casă serioasă, cu 4, 5, 6 camere, nu un bordei! Dar în afară de cîștig este meseria. Să pui mîna și să vezi că faci să crească o casă, un zid de fabrică, este o chestie! Să intre un om într-o cameră și camera să fie ca paharul, să privești un bloc de 14 etaje și să știi că tu i-ai pus ultima cărămidă, este o chestie. Atunci cum să nu fie mîndru de meseria sa un zidar bun?!

Mihai HETCO

confecții de iarnă

Pentru acest sezon, magazinele vă pun la dispoziție un variat sortiment de confecții, tricotate și țesături, pentru toate vârstele și gusturile.

Pentru copii între 2 și 14 ani (băieți și fete), pardesiuri și paltoane din țesături de lână, lucrate în modele clasice și sport.

Pentru bărbați, scurte 3/4 din relon, căptușite cu țesături golf și imitație de blană. Sînt ușoare, comode și călduroase.

Pentru femei, jachete 3/4 și 7/8, din stofă, dublate cu vatelină. Moderne și practice sînt confecționate din stoffe uni și în carouri, ușor de asortat la pantaloni. Vă recomandăm țesăturile fantezi din lână în amestec cu alte fibre pentru rochiile, costume, pardesiuri și paltoane și diverse tricotate din bumbac sută la sută, ciorapi și dresuri supraelastice pentru femei, iar pentru bărbați ciorapi tricotați tip lână.

Corpurile de iluminat cu lămpi cu vapori de mercur, cele cu tuburi fluorescente, precum și cele cu lampă incandescentă sînt destinate celor mai diferite medii.

CALITATEA LOR ESTE IREPROȘABILĂ.

Întreprinderea ELECTROBANAT

Timișoara, str. Gării nr. 1
telefon 11590; 24816; 24817; 24818
telex: 013208

„UNION“ - O SINGURĂ FIRMĂ, MULTIPLE SEMNIFICAȚII

Din diversitatea bucatelor gastronomiei naționale și internaționale preparate la restaurantul «BUCUR» notăm: un excelent turnedo à la «Bucur», o tochitură și un mușchi, amândouă à la «Bucur»; la majoritatea meselor aflate în salonul braseriei «UNION» se solicită supa «ca la mama acasă» și șnițelul familial, iar la restaurantul «VICTORIA» — a cărui bucătărie excelentă e un lucru de mult recunoscut și confirmat — un excelent filé de boeuf à la «Victoria» sau un apetisant șnițel cu ciuperci. Mai menționăm preparatele din pui, porc și vacă ale primei rotiserii din țară, situată lângă «UNION».

Millonara
(In dolari)
Eleanor Richney,
puțin
înainte
de a părăsi
lumea
Asta,
pentru ea,
o adevărată
mondo cane...

lăsați câinii să devină milionari!

Chiar și în Statele Unite ale Americii, țara tuturor ciudațeniilor (a atîtor minunății încît nimeni nu se mai minunează de nimic), testamentul domnișoarei Eleanor Richney a provocat stupefacție. Bătrîni notari, avocați, oameni ai legii, cu solidă experiență în materie de elucubrații testamentare, au căscat de data asta ochii mari: pomenitul testament li pune față-n față cu neverosimilul. Neverosimilul esențializat și personalizat.

EU IUBESC CÎINII, TU IUBEȘTI CÎINII, NOI NE IUBIM...

Nimeni pînă acum, nici un filozof, nici un literat, nici un sociolog și nici un statistician, nu s-a încumetat să întocmească o listă — fie ea și fără pretenții de exhaustivitate — a pricinilor, a cauzelor care pot da naștere sentimentelor de iubire dintre bărbat și femeie. Și chiar dacă cineva ar fi făcut-o, aș putea să jur că din enumerare ar fi fost omisă înfiriparea dragostei ca urmare a sentimentelor comune caninofile. Și totuși, așa s-a născut afecțiunea Eleonorei Richney pentru Mark Strong și viceversa. Cu cîțiva ani în urmă, cei doi s-au întîlnit pe un teritoriu cu totul impropriu înfloririi vreunui sentiment de dragoste: ea — albă, el — negru (într-o zonă a lumii în care s-a născut noțiunea de segregare rasială), ea — bogată, el — sărac (într-o parte a globului în care averea determină scara valorilor în societate), ea — proprietar de terenuri petrolifere, el — portarul băncii căreia îi încredințase ea administrarea averii. Ea — la vîrsta cînd femeile țin neapărat să-și ascundă vîrsta, el — la 20 de ani. Totul, absolut totul îi despărțea pe cei doi. Totul, afară de cîini. Ea iubea cîinii. El iubea cîinii. Și așa au ajuns să se iubească între ei.

150 DE CÎINI BINE HRĂNIȚI ȘI PROST EDUCAȚI

Prin urmare, Eleanor Richney din Fort Lauderdale, Florida, află într-o bună zi că tînărul Mark Strong iubește cu pasiune cîinii, că îngrijește și crește, cu dăruire, nu mai puțin de 15 exemplare din rasa cocker. Miss Richney, ale cărei extravagante cunoșteau de multă vreme notorietate în tot țînutul, descoperă deodată în dragostea de cîine țelul suprem în viață. Amenajează — deocamdată provizoriu — un spațiu larg în jurul locuinței ei și, apoi, cu Mark Strong la volanul Cadillac-ului său, începe să cutreiere Florida în lung și-n lat, adunînd de pe drumuri toți cîinii vagabonzi întîlniți. Cu cît făptura arăta mai jalnic, cu cît era mai înfometată și mai jagoasă, cu atît victoria morală îi se părea celor doi mai strălucitoare. La un moment dat, pe terenul afectat, trăiau în semisălbăticie (asigurarea hranei nu era nici o problemă, dar educația patrupezelor era una, și încă una irezolvabilă) un număr de 150 de potăi. Pentru vecinii proprietății Richney, oameni cu totul lipsiți de sensibilitate

și de înțelegere pentru marea cauză a salvării cîinilor, prezența acestora, zgomotoasă și oarecum rău mirositoare devenea din zi în zi mai supărătoare. Împărăția cîinească a fost silită să se mute într-un loc mai singuratic, la Deerfield Beach. Acolo, Miss Richney moare, lăsînd în urmă o haită de cîini, citeva înfime regrete și un nemaipomenit testament.

CÎINII LATRĂ, MILIOANELE CURG...

Primul care s-a trezit dintr-un prea frumos vis al vieții a fost Mark Strong. Generoasa lui parteneră de viață și de «mare operă a vieții» îi lăsa prin testament un venit anual de... 50 de dolari. Un dolar pe săptămînă! Dar cine s-a mai gîndit oare la bietul Strong și la gravele lui complexe sentimentalo-financiare, atunci cînd au fost cunoscute celelalte clauze ale testamentului? Fiindcă iată ce stabileau ele: întreaga avere lăsată de defunctă, estimată la 16 milioane de dolari, în proprietăți funciare și bani lichizi depuși în safe-ul băncii, aparținea din acea clipă familiei alcătuite din cei 150 de cîini, foști vagabonzi. Cu suma de 500 000 de dolari — stăbilea în continuare testamentul — se va construi un frumos palat, demn de ființele lătrătoare adoptate și unde acestea urmau să fie îngrijite, hrănite, spălate, asistate medical. Un personal de specialitate, bine calificat — preciza testamentul — va asigura aplicarea acestor clauze. Testamentul interzicea categoric grăbirea, sub orice formă, a sfîrșitului erezilor, oricît de bătrîni și suferinzi ar fi. La moartea, naturală a ultimului pensionar, averea va reveni unui institut științific, specializat în cercetări zooveterinare.

Scandalul provocat la deschiderea testamentului n-a luat doar forma protestului vehement al opiniei publice, ci a culminat cu un proces judiciar de mari proporții între rudele defunctei, pe de o parte, care se străduiesc să dovedească iresponsabilitatea testatoarei, și executorul testamentar — Broward National Bank — pe de altă parte. Cum și cînd se va sfîrși procesul, e la fel de greu de pronosticat ca și timpul probabil. Deocamdată, complicatele proceduri judiciare de sechestre și ridicări de sechestre, de suspendări de execuție și ridicări de suspendări de execuție etc., etc. au împiedicat traducerea în fapt a clauzei privitoare la construcția conacului de 500 000 de dolari; organele judiciare au aprobat «doar» 50 000 de dolari necesari construcției unui adăpost corespunzător pentru patrupezi. Au mai rămas dintre ei 68, bătrîni, unii orbi, alții surzi. Cu toții însă, în stare să mai latre. Să mai latre destul de tare ca să se audă pînă în Sahel, unde copii descărnați de foame și deshidratați de sete sînt cărați cu roaba la posturile de prim ajutor; destul de tare pentru a aminti oamenilor cît de mare este grădina bunului Dumnezeu.

E. DASCĂLU

cronica de trei secunde

poate...

Poate că n-am tact, poate că nu sînt suficient de vesel la început de an, poate că ar trebui să cad mult mai profund pe gînduri în această dimineață de abia 4 ianuarie 1974,

poate că ar trebui să invit lumea la un hohot general de rîs, înfățișînd cazul hoșilor italieni care și-au pierdut capul într-o noapte cînd au vrut să spargă un birou din Roma și constatînd că ușa rezistă asaltului lor, au început să tragă cu mitraliera în broasca ușii dar și broasca rezista, ceea ce i-a enervat peste măsură și în cele din urmă, fiind foarte grăbiți, au plecat, deși — după cum a dovedit foarte simplu polițistul a doua zi — era suficient să apese pe clanță și să intre, ușa nefiind încuiată,

poate că în loc de un hohot puternic de rîs, ar fi potrivit într-o asemenea dimineață și un suris subțire ca acela născut dintr-o altă faptă a poliției, a unui polițist filipinez, care s-a lăsat mituit de o deținută și pentru 30 de pesos i-a dat drumul femeii, înlocuind-o în celulă cu propria lui mamă, ceea ce mi-ar permite să divaghez simpatice pe marginea umorului care dormitează atît în relațiile de familie cît și în activitatea polițiilor, ca să nu zic în ambele domenii,

poate că ar fi și mai potrivit, și mai la locul lui, și mai lesnicios condeiului și inspirației mele, să înalț un poem în proză ceasurilor deșteptătoare care se lansează azi în lume — mare pasiune pentru ceasuri deșteptătoare, era și timpul! — printre care se găsește un tip de ornice pe care-l pui sub pernă dar la ora fixată nu sună deloc ci se apucă să-ți miște dulce și tandru perna.

prin vibrații îndelungi și plăcute,

poate că asemenea poeme despre deșteptare, deșteptăciune și de aici — evident — metafora lucidității, necesitatea minții treze, a inteligenței tăioase mi-ar prinde mai bine, mi-ar face mai multă plăcere și mai puțin rău, ceea ce e întotdeauna o afacere bună pentru orice om care nu visează la a fi poet fiindcă nu poți visa la ceea ce ești oricum,

poate că există mulți alți «poate» — eu mărturisesc că nu-i văd, că nu-i știu, că nu mă interesează, avînd pur și simplu în vedere, în auz, în cap, chiar în graful virfului meu de creion, nu ideea ci chiar șuierul bicicului cu care la Ovamboland, în sud-vestul african, administrat de Republica Sud-Africană, au fost biciuiți 18 oameni care cereau egalitate între negri și albi pe acele meleaguri. Au fost biciuiți în public, fie pentru că n-au vrut să spună cine le sînt conducătorii, fie fiindcă au învățat copiii să cînte cîntece de luptă antirasistă, fie fiindcă...

De ce mai cereți cuvinte — cuvinte cu care se scriu poeme, cîntece, scrisori de dragoste și bancuri — cînd în lumea asta extrem de civilizată oameni ca toți oamenii mai sînt biciuiți? Cînd șuieră biciul peste o spinare de om — nu mai există «poate», nu mai există poeme, nu mai există poate nici măcar un An nou.

Iertați-mi lipsa de tact — dacă așa-i zice acestui sentiment care se uită disprețuitor și sarcastic la virful negru al creionului meu alb.

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

NE WIN, Maung Shu Maung (născut în anul 1911; studii superioare la Rangoon; ofițer de carieră și militant fruntaș în viața politică a Birmaniei; în anii 1949-50 a fost locțiitor al primului-ministru; între anii 1958 și 1960 a fost prim-ministru și ministru al apărării; a deținut și alte portofolii ministeriale — finanțe, planificare, justiție — în diferite cabinete) președintele Consiliului Revoluționar al Uniunii Birmane, țară care — odată cu aniversarea a 26 de ani de la proclamarea independenței — a devenit, potrivit noii sale Constituții, Republica Socialistă a Uniunii Birmane.

CARLOS ARIAS NAVARRO (născut la 11 decembrie anul 1908, studii superioare; intră de tînăr în mișcarea politică, ocupînd funcții înalte în stat; în anul 1944 a fost numit guvernator civil și șef al mișcării franchiste pentru provincia Leon; în anul 1957 este director general al securității, funcție pe care o deține pînă în anul 1965 cînd devine primar al Madridului; în luna iunie a anului 1973 a fost desemnat ministru de interne) a fost numit în funcția de prim-ministru al țării, în locul lui Luis Carrero Blanco care — după cum se știe — și-a pierdut viața în urma unui recent atentat.

DAVID ALFARO SIQUEIROS (născut la Chihuahua, Mexic, în anul 1896, studii la Academia de arte San Carlos din Mexico și în Europa; ilustrator pictor și neobosit militant revoluționar mexican, fruntaș al Partidului Comunist Mexican; a luptat în anii 1914-1921 în armata revoluționară mexicană, iar în 1936 în Spania, alături de forțele democratice; inițiatorul unei picturi murale moderne, viguroase, militante; premiat la Bienala din Veneția în 1950; membru în juriul primei Bienale de la Genova — 1952) a încetat din viață la 5 ianuarie, lăsînd în urmă o strălucită operă artistică și un nume luminos de luptător.

Pe o stradă din Madrid. Dintr-o regretabilă eroare, fotografia care însoțește informația cu titlul de mai sus, apărută în Flacăra nr. 1-2, pag. 60, nu se referă la atentatul de la Madrid, ci la un atentat cu bombe din Londra. Facem cuvenita rectificare.

Începînd din acest număr vom încerca să ținem la curent cititorii revistei «Flacăra» relatînd, săptămînal, părerile noastre în confruntare cu cele ale publicului despre unele spectacole de teatru, estradă, spectacole ale teatrului TV ș.a. Ambițiile care ne animă nu sînt altele decît acelea de a fi sinceri, obiectivi, și, pe cît ne stă în putință, exigenți cu ceea ce recenzăm. Vom căuta să fim prezenți în primul rînd la toate premierele dramaturgiei contemporane, în oricare teatru din țară s-ar întîmpla evenimentul și desigur la spectacolele de anvergură ale repertoriului teatral al anului în care se sărbătorește cea de-a XXX-a aniversare a Eliberării. Nu va fi ușor să ținem piept numărului mare de premiere ale celor peste 60 de teatre, știînd că «Flacăra» apare doar în 52 de numere pe an. Vom face însă tot ce este posibil să ne ținem aproape de aceste promisiuni. Așadar:

corăbii pentru dumneavoastră

O metaforă desigur aceste «corăbii» care se vor a fi purtătoare ale lucidității, îndrăzelii și neconformismului, dar care în afară de o atmosferă combativă și un lirism bine cîntărit nu reușește decît să reia teme îndelung meșcate pe scenele estradelor. Pornindu-se de la o idee poetică, s-o numim așa cum a fost formulată ea de Labiș «Lupta cu inerția», în scopul de a da cale liberă inițiativei, noului, entuziasmului lucid, creator. «Corăbiile» teatrului din Ploiești navighează frumos în ape stătătoare. Iată, de pildă, o scenă pe care am tot văzut-o reluată în diferite ipostaze, fardată și pomădată de autori de ocazie, rămîniînd însă aceeași pe care o știm dintr-o piesă a lui Baranga. Este vorba de un oarecare director pus pe jar de un articol critic apărut în presa locală, director ce încearcă să afle cine a scris articolul despre neregulile din activitatea instituției pe care o conduce. Bineînțeles că se găsește un «miel turbat», «unul mic și al dracului», din aceia care se dau «doi la metru» și este predat de către subalternii săi ultraserviabili viu în mina directorului. În cadrul acestui episod se întîmplă un moment coregrafic de reală emoție susținut cu vioiciune și sensibilitate de Mirel Mineru. Nu se înțelege de ce «corăbiile» sînt date în chip de joben și voal de mireasă, cînd cei doi aflați în vorbă de trei zile se căsătoresc cerînd părinților nu «asentimentul», ci «apartamentul». După un dans dezlinat în care fustele dansatoarelor sînt croite din prapuri, mirii se înstrăinează definitiv. Unde mai este aici ideea nobilă a «corăbiilor»? Trecînd însă peste aceste, să le spunem, licențe (la care putem adăuga «cupletul», de altfel excelent interpretat de Titu Dumitrescu, aplaudat de public la scenă deschisă, despre șicanele pe care și le fac reciproc colocatarii unui imobil cu multe etaje) ajungem la comentariile în versuri care punctează și leagă scenele dispartate învingînd în final cu o voce amplă acei «ceva» promis și care trebuia spus în întregul spectacol.

Publicul, format mai ales din tineri, a urmărit scenele de un umor foiletonistic din secvențele cu turiști străini și fete abandonate, s-a distrat la scena absurdă și gratuită a regizorului care are o viziune proprie despre Romeo și Julieta și a ascultat versurile angajante ale poetului Corneliu Șerban. Ieșirea, la un moment dat, a ansamblului de balet în sala de spectacol oferînd flori veștede spectatorilor a creat cîteva momente de un penibil duos întrerupt salvator de muzica lui Ion Cristinoiu. Marin Rotaru, mecanic la C.F.R., îmi spune: «Eu n-am înțeles unde vrea să bată «corăbiile» astea. Adică să visăm? Sau ce? Deși a fost evident efortul creatorilor de a onora arta actorului printr-o mai bună dicțiune și mișcare precum și nuanțarea partiturii printr-o interpretare mai lizibilă subliniînd, atunci cînd au avut ce sublinia, sensurile textului totuși, după cum se vede au mai rămas nedumeriri».

Regia semnată de Alexandru Bocăneț, alături de colaboratorii săi de la «gala lunilor» (mișcarea și decorul), a reușit să dea ansamblului ritm, tensiune artistică și culoare. Un colectiv bun, cu o ureche fină la indicațiile regizorale, în care am putut urmări cîteva individualități conturate.

Coman ȘOVA

manifestările gastrointestinale ale unor viroze

Există un mare număr de virusuri, identificate, în special în ultimele 2-3 decenii, care provoacă epidemii adesea sezoniere, iarna ori vara mai ales. Cităm, de pildă, grupurile virale: myxovirus (din care face parte gripa), enterovirus (poliomielita, ECHO), rhinovirus (răceala comună), adenovirus, herpesvirus, reovirus etc. De obicei infecțiile nebacteriene sînt atribuite greșit gripei. Și dacă în cursul unor asemenea stări apar tulburări digestive, se afirmă că avem a face cu «gripă intestinală». În realitate, virusul gripal produce rareori diaree. În schimb, virusurile din grupul ECHO, reovirus, virusul hepatitei și chiar adenovirusurile pot produce gastroenterite cu sau fără febră.

Copiii se îmbolnăvesc mai des decît adulții. În plină epidemie de viroze (iarna mai ales cu caracter respirator și mialgic) apar brusc simptome digestive: lipsă de apetit, greață și vărsături fără febră sau numai la început. Simptomul inițial poate fi durere abdominală sub formă de crampe. Dar cea mai caracteristică trăsătură este diareea fără sînge în mucus. După 3-4 zile totul reîntră în ordine. Copiii se pot deshidrata mult și de aceea necesită reechilibrare electrolitică. În scaun nu se pune în evidență infecție cu bacterii. Numai procedee speciale de laborator pot identifica virusul în cauză.

În forma febrilă a gastroenteritei virale boala începe brusc cu stare de rău, temperatură, dureri de cap și musculare, frisoane și senzație de frig, dureri abdominale, vărsături, dar mai rar cu diaree, ci de obicei cu constipație. În cursul iernii se întîlnesc uneori cazuri epidemice de boală acută digestivă cu diaree de origine virală.

Gastroenteritele nebacteriene acute care apar vara sau toamna sînt de obicei cauzate de virusuri din grupul ECHO, așa-numitele enterovirusuri care dau încă și alte simptome la nivelul diverselor organe.

Manifestările gastrointestinale pot precede ori însoți și hepatita epidemică a cărei semnătură este de obicei apariția icterului.

Recunoașterea originii virale a acestor manifestări nu este totdeauna ușoară. Asocierea simptomelor de tip «gripal», lipsa semnelor de laborator caracteristice infecțiilor bacteriene, aspectul epidemiologic diferit de cel al toxoinfecțiilor alimentare constituie criterii de orientare utile. Diagnosticul de certitudine este confirmat de analize pretențioase, la nivelul laboratoarelor specializate de virologie din Institutul de infirmicrobiologie ori Institutul «Cantacuzino».

Uneori se fac confuzii cu stări medico-chirurgicale, situație generată în special de așa-numita adenolimită mezenterică, în care virusul se localizează cu predilecție în țesuturile limfatice abdominale, putînd simula apendicita.

Evoluția este în majoritatea cazurilor favorabilă. Măsurile dietetice simple, codeină sau atropină ori tinctură de opiu sînt de folos. În schimb antibioticele n-au efect și trebuie evitate. Greșeala care nu trebuie făcută este de a eticheta cu ușurință drept virală o tulburare digestivă acută bacteriană ori toxialimentară sau cu caracter chirurgical. Această precizare o poate face numai medicul.

Profesor doctor docent
V. CIOBANU

I.T.A., mersi!

Cursa I.T.A. Alexandria-București a debutat sub cele mai bune auspicii. Sigur, puțină îngheșuală a fost, n-au lipsit nici vociferările de rigoare, după cum, ca întotdeauna, s-au găsit cîteva mofturoși care să pretindă o oarecare ameliorare a temperaturii din interiorul autobuzului. Evident, toate acestea au fost uitate odată cu vi-guroasa demarare a mașinii. Ba am putut să surprind chiar un val de roșeață urcînd în obrazul acelora — doi sau trei, nu mai mulți, vă asigur tovarășii! — care pretinseseră respectarea locului înscris pe bilet și căldură în timpul cursei. Ca și cum aceasta ar fi contat și nu faptul evident, atît de evident, încît sărea în ochi, nemaineceșitînd nici un comentariu, că autobuzul mergea, nu foarte repede, dar mergea! S-a întîmplat însă, cam la 13 kilometri de Alexandria, ca șoferul să stopeze brusc și tot cu atîta agilitate să se repeadă afară, nu înainte de a lua cu sine un extincător, lucru care m-a tulburat într-o oarecare măsură. După alte cîteva minute, ușile autobuzului au fost larg deschise și oamenii au început să coboare, cu aerul cel mai natural din lume. Cei rămași înăuntru și-au ridicat gulerile paltoanelor, și-au tras adînc pe ochi căciulile și, căutînd unghere cît mai izolate, au închis ochii. Eram intrigat, nimeni nu spusese nimic, brusca și, pentru mine, neprevăzuta haltă, părea că nu dispune pe nimeni. Cine știe, mi-am zis, există un consens unanim, la kilometrul cutare șoferul oprește cîtăva vreme și oamenii ies, fac cîteva pași, discută sau, după caz, contemplă natura, după care, într-un splendid consens unanim, pleacă mai departe! Am așteptat, am încercat să dorm, apoi m-am plimbat, după care, cam deplasat, recunosc, am întrebat:

- Cînd plecăm?
- Nu mai plecăm.
- Cum așa?
- E stricată.
- Și ce facem?

La care interlocutorul meu ocazional mă

privi atent, amuzat și oarecum înțelegător.

— Faceți pentru prima oară drumul Alexandria-București cu I.T.A.?

— Da.

— E clar.

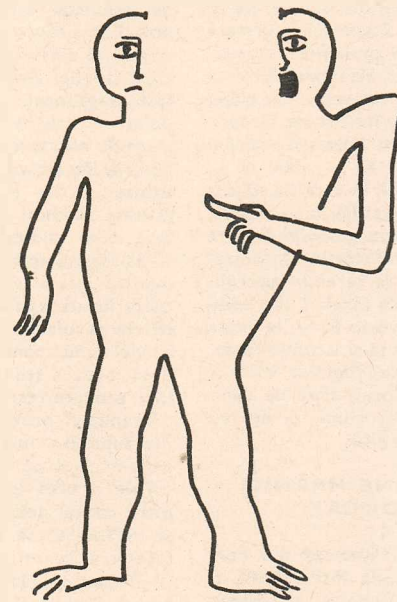
Într-adevăr, lucrurile începeau să se clarifice. După vreo jumătate de oră, șoferul a reușit să convingă un IMS care rula cu prudență pe șoseaua înghețată să-l ducă înapoi la Alexandria de unde va reveni cu un alt autobuz. Îmi stăruie în minte figura sa plină de speranță și cuvintele sale de îmbărbătare adresate celor rămași, deși, ca să fiu sincer, nimeni în afară de mine nu părea îngrijorat din cale-afară, ba se produceau chiar și glume. Cea mai gustată a produs un hohot cvasigeneral de ris. Îi avea drept subiect pe șoferul de curînd plecat din mijlocul nostru, și se încheia cu cuvintele: «...și de atunci nu l-am mai văzut!»

În următoarele două ore am alergat cot la cot pe șosea circa 2 km dus-întors cu un bărbat extrem de bine îmbrăcat, gen «tînăr inginer în minister», ceea ce chiar și era.

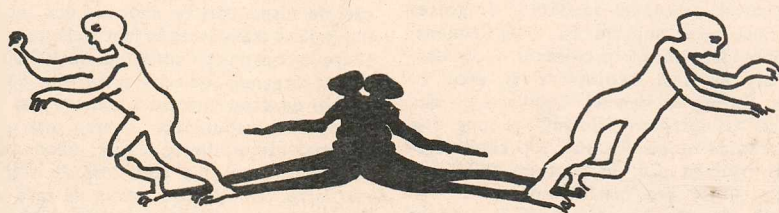
Am discutat despre servicii, familie, copii. Ba ne-am hazardat și într-o discuție mult mai pretențioasă, chiar filozofică, și rețin cuvintele pline de miez ale inginerului din final: «asta este, n-ai ce-i face!» Apoi am jucat bîza într-un grup mai eterogen, am alergat iară, dar pe distanțe scurte de data aceasta, după care am strîns coceni de porumb de pe cîmp și am încercat să facem foc. Dar n-au ars. Nici n-am observat cînd claxonînd victorios, un nou autobuz s-a oprit în fața noastră. Am urcat și fără să se mai întîmple nimic deosebit, am ajuns la București. Călătoria durase patru ore și jumătate. Seara am făcut 39 de grade. Dar ce conta? Cunoscusem oameni interesanți, respirasem aer curat, admirasem peisajul Bărăganului, iarna. Într-un cuvînt, se întîmplase ceva în existența mea, uneori atît de monotonă. I.T.A., mersi!

Mihai HETCO

Petre BOTEZATU

El e!

Schimb de păreri

strîmba dreptate de la b.t.t.

Numele meu e Petre Grigore, proiectant principal la I.F.A. și ghid al Biroului de turism pentru tineret, în timpul liber.

În ziua de 22 decembrie 1973 m-a sunat la telefon Mihai Stănilescu, organizatorul de turism al Agenției B.T.T.-București, și m-a înștiințat că în revista «Flacăra» nr. 52 a apărut un articol care critică — pe nedrept — activitatea B.T.T., cerîndu-mi să mă prezint de urgență la sediul agenției. La ora 16,00 am fost în fața respectivului, care mi-a înmînat patru foi de scris și mi-a zis: «Scrie tot ce-ai văzut în trenul 3006». Și am scris. Dar lui Mihai Stănilescu nu i-a plăcut realitatea și de două-trei ori m-a pus să ajustez informarea pînă cînd, în final, am renunțat să mai scriu. Dorea cu orice preț să-i scriu că autorii articolului sînt vinovați și nu ghidul B.T.T., Dudu Ionescu. În ziua următoare, toți ceilalți ghizi care scriu informări prin colțurile agenției, inclusiv Dudu Ionescu și subseminatul, am fost instruiți de Mihai Stănilescu cum trebuie să procedăm atunci cînd ne vom afla în fața președintelui B.T.T., tovarășul Titus Deac. Pe drumul care leagă agenția de sediul B.T.T. l-am ascultat pe Mihai Stănilescu cum îl sfătua pe Dudu Ionescu: «Nu fi fraier, declară că te-au jignit și că ești pornit să-i dai în judecată».

Cînd a fost întrebat de președintele B.T.T. cum se procedează cu transportul pe C.F.R. al turiștilor, am înțeles din răspunsul tovarășului Stănilescu că se trimite în excursii un număr dublu sau chiar triplu de turiști, față de locurile aprobate de agenția C.F.R. Așa s-a întâmplat și cu trenul 3006. În plus, Dudu Ionescu avea nevoie să meargă la cabana «Curmătura» din Piatra Craiului pentru a-și aranja petrecerea revelionului '74. Și cum foile de transport C.F.R., tichetele, delegațiile și toate actele sînt pe mîna lui Stănilescu, lui Dudu Ionescu, care îi este prieten nedespărțit, nu i-a fost greu să primească o delegație și o foaie de transport C.F.R. Și astfel a apărut Dudu Ionescu «șef» pe trenul 3006... A tras omul ceva la măsă și s-a urcat din Brașov în respectivul tren, etichetînd «Rezervat B.T.T.» toate vagoanele trenului!!! În fața președintelui B.T.T., m-am ridicat și am vorbit pînă la capăt, așa cum s-au petrecut lucrurile. Acum, cînd se jucase și ultima carte, Dudu a recunoscut, în timp ce apărătorii săi se ridicau pe rînd elogiînd activitatea ghidului Dudu Ionescu, care cu un an în urmă a rătat un grup de turiști!! O noapte întreagă bieții oameni au bițbit prin pădurile Dichiuului. Unii dintre ei s-au îmbolnăvit, alții și-au pierdut schiurile etc., dar Dudu Ionescu a ieșit basma curată. Culmea, conducerea agenției l-a luat în brațe și l-a felicitat pentru că nu s-au întâmplat accidente!! Ar fi multe de spus despre «magnificul» Dudu Ionescu, dar am să mă opresc doar la faptul că, după discuția cu președintele B.T.T., Dudu Ionescu (care se alese cu ridicarea dreptului de a mai conduce grupuri de turiști) a sărit împreună cu Mihai Stănilescu și cu toți prietenii lor pe mine, îmbrîncindu-mă și amenințîndu-mă că eu le-am dat tot planul peste cap. Au plecat zicînd «te aranjăm noi». Și, într-adevăr, m-au aranjat. Mi s-a tăiat diurna și am fost trimis să petrec zilele revelionului în cabana Gîrbova pe post de om de serviciu. Acum stau și mă întreb încotro merge turismul pentru tineret, dacă persoanele din conducerea Agenției B.T.T.-București înțeleg să facă o asemenea dreptate!!

Petre GRIGORE

COPERTA NOASTRĂ

Fotografie de Ion PREDOSANU

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

41 505

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

DOSAR FLACĂRA semnele de întrebare

Într-o zi, furios pe slăbiciunea de a avea mereu îndoiele, frămîntări legate de soluțiile la care trebuia să ajung în unele dosare, tot bombăneam prin birou.

Bătrînul coleg Handrea m-a admonestat: — Uite ce-i, mînzule! Cînd nu vei mai avea îndoiele, cînd vei rezolva dosarele așa cum adună contabilii cifrele sau împachează vânzătorii mezelurile, atunci să pleci din procuratură! Ai înțeles?

Poate nu l-am înțeles atunci, în primul an de procuratură, dar l-am înțeles foarte bine mai tîrziu. Iată două cazuri, oarecum banale, dar la care mă gîndesc uneori și astăzi.

VINOVAȚIA MEDICULUI

Avocatul reclamantei vorbea cu pasiune și dispreț despre medicul care și-a permis «gestul oribil, atitudinea huliganică de a-și palmui colegii de serviciu», înșirînd cu dezinvoltură textele din Codul muncii referitoare la obligațiile de serviciu și articolele din Codul penal care pedepseau o asemenea faptă.

Fata care declanșase procesul, asistentă medicală, și pe care avocatul o numea «victimă», ședea cuminte, rușinată, cu ochii plecați, aprobînd pledoaria reprezentantului ei judiciar cu ușoare înclinări ale capului.

În final, avocatul a aruncat în joc cuvintele de maximă greutate: abuz, imoralitate, lipsă de civilizație etc. Înțelegea că pledoaria lui a convins, din atitudinea sălii și mai ales a celor două judecătore care îl flancau pe bătrînul președinte al completului de judecată și de aceea prelungea fără rost perorația sa însoțită de gesturi patetice. Doar președintele completului de judecată, unul dintre cei mai calmi judecători, a început să bată în masă cu degetele un ritm ciudat, mai exact un ritm de sambă cu totul nepotrivit pentru vîrsta lui.

Acuzatul, un medic cam de 30 de ani, nu avea apărător. Cînd i s-a dat cuvîntul ca să se apere, jenat și cu intenția evidentă de a se termina totul cît mai repede, a spus scurt că este vinovat.

— Bine, bine — i-a spus președintele, tot mai evident indispus. Cum îți explici gestul dumitale? Erai nervos? Ce s-a întâmplat? Cum de așa, dintr-o dată, ți-a venit să o iei la palme?

— Da, am fost nervos!

— Deci, regreti faptul? — l-a întrebat președintele, sugerîndu-i astfel o pîrtie pentru circumstanțe atenuante, dar acuzatul nu s-a folosit de ea.

— Nu... Nu regret!

În timp ce pe toți atitudinea lui oarecum arogantă ne irita, președintele rămînea calm și cu un fel de bunăvoință care nu îi era în fire. După ce l-a privit îndelung, l-a întrebat din nou:

— De ce nu ți-ai propus martori pentru apărare? Nu a fost nimeni de față la incident?

— A fost... Un muncitor tînr... Parcă am notată adresa lui.

A întins președintelui o hîrtie iar acesta a dispus, oarecum surprinzător, adică fără a se consulta cu judecătoarele din complet, amînarea dosarului pentru sfîrșitul dezbaterilor și citarea prin telefon a martorului.

La reluarea procesului, cînd martorul și-a spus numele, mi s-a părut cunoscut. Apoi, cînd l-am văzut că schioapătă, cu un picior în ghips, mi-am amintit de unde îi rețineam numele. Am fost chemat într-o noapte la un accident de muncă. Era într-o hală imensă a turnătoriei unei uzine din oraș. Un bătrîn maistru îmi explică ce s-a întâmplat. Banda rulantă a transportorului se defectase. Ca să nu stagneze producția pînă la repararea ei, se improvisase un plan înclinat, pe care materialele erau împinse spre cazan. La un moment dat, materialele se blocaseră pe planul înclinat improvizat, și atunci el, meșterul care îmi povestea tot mai emoționat, a încercat să le împingă. S-a opintit, s-a dezechilibrat și era în pericol să cadă spre cazanul încins. În fracțiunea

toată vina asupra lui, așa că toate erau clare. Mai exact, erau și nu erau, fiindcă în momentul în care s-a produs tamponarea, unul dintre martorii l-a văzut pe bătrînul B., mecanicul locomotivei, cu coatele pe geamul locomotivei de manevră, privind liniștit spre oraș. Alături de el era îmbarcat și un tînr mecanic practicant, pe care același martor l-a văzut manevrînd manetele de comandă.

— L-am citat pe cei în cauză acolo, la gara fabricii, și, înainte de a ajunge la clădire, mi-a ieșit în cale o femeie cu un copil în brațe, plîngînd și spunîndu-mi că bătrînul B. vrea să-l infunde în pușcărie pe soțul ei, adică pe tînrul practicant și să-l facă pe el să plătească despăgubirea. Am încercat să o liniștesc spunîndu-i că voi face totul pentru ca să se stabilească adevărul și să plătească cel vinovat. Nu știu de ce, dar prea a insistat asupra faptului că soțul ei e un bleg și un neajutorat și mi-a devenit antipatică.

După ce am reaudit martorul, a cărui declarație încurca lucrurile, am procedat la confruntarea bătrînului mecanic cu practicantul său.

Primul lucru pe care l-a făcut bătrînul a fost că l-a trimis pe căpitanul Bogdan după un scaun și apoi mi s-a adresat cu:

— Uite ce e, copile, toată treaba e clară. Am îmbătrînit, nu mă mai ajută cu trîbă ochii și am cam izbit vagoanele.

— Mă rog. Să vedem ce spune și dînsul, l-am întrerupt, arătînd spre practicant.

— Păi, el ce să spună? — a vorbit din nou bătrînul. Spune ca mine. Nu?

M-am întors spre tînr:

— Deci îți dumeata declari că manevra a făcut-o dînsul?

A înclinat din cap în sens afirmativ.

— Ai putea să îmi spui exact unde te aflai în cabina locomotivei și ce făceai în momentul în care s-a produs tamponarea?

— Nu știu — a răspuns cam încurcat. Nu știu exact... E așa cum spune dînsul.

Se vedea clar că minte. De aceea am hotărît să văd cum se comportă în continuare. M-am întors din nou spre bătrînul:

— Cunoști faptul că este vorba de o pagubă mare?

— Ba bine că nu. Plătesc. Dacă trîbă, îmi vind casa. Doar n-o să rămîn în drum!

— Dar dacă instanța de judecată va aprecia că este vorba despre o neglijență gravă, pedepsibilă cu închisoare?

— Și? La închisoare nu sînt tot oameni?

— Deci, îți asumi toate consecințele...

Nu am putut termina fraza, fiindcă m-a întrerupt tînrul:

— Se poate să primească o pedeapsă cu închisoare?

L-am privit în ochi.

— Te-ar deranja asta? Dacă e vinovat?

— Nu! Nu e vinovat! Eu am condus manevra.

Bătrînul a pus palma pe gura tînrului și apoi s-a răsît, da, pur și simplu, s-a răsît la mine, încît căpitanul Bogdan a avut o tresărire.

— Ascultă copile! Să scrii acolo așa cum zic io! Mucosul ăsta are un copil, are o nevastă tînră, vai de capul lui dacă mai intră și la bucluc! Înțelegi?! Așa să scrii!

— Uitați că sînt dator să stabilesc adevărul!

— ăsta-i adevărul, pe care ți-l spun io! Nu-i așa mă, mucosule?

Desigur, întrebarea a fost adresată practicantului, care a revenit în părerea inițială, confirmînd prin înclinarea capului spusele bătrînului.

Confruntarea s-a terminat, astfel, cu «vinovăția» bătrînului.

— Ce zici, Bogdane? — l-am întrebat pe căpitan după ce am rămas singuri.

— Ce să spun? Mi-a plăcut și bătrînul și mi-a plăcut și tînrul atunci cînd nu a suportat ideea că bătrînul poate face închisoare în locul lui.

Emil POENARU

Prezentarea artistică:

Dan BÎRLĂDEANU

FLACĂRA ALBUM

URSULA ADDRESS

ne roagă să nu luăm în serios
titlul filmului
pe care l-a terminat nu demult:
«Ultima șansă».

Acest număr al revistei noastre s-a tipărit într-un tiraj de 160 000 exemplare.

Redactor șef: **ADRIAN PĂUNESCU**